

Rakennusinventointi

Maalahden rantayleiskaava

Liite 1. Sisäsaariston kohdekortit

25.2.2026

Stina Karhunmaa

Tanja Tarkkanen

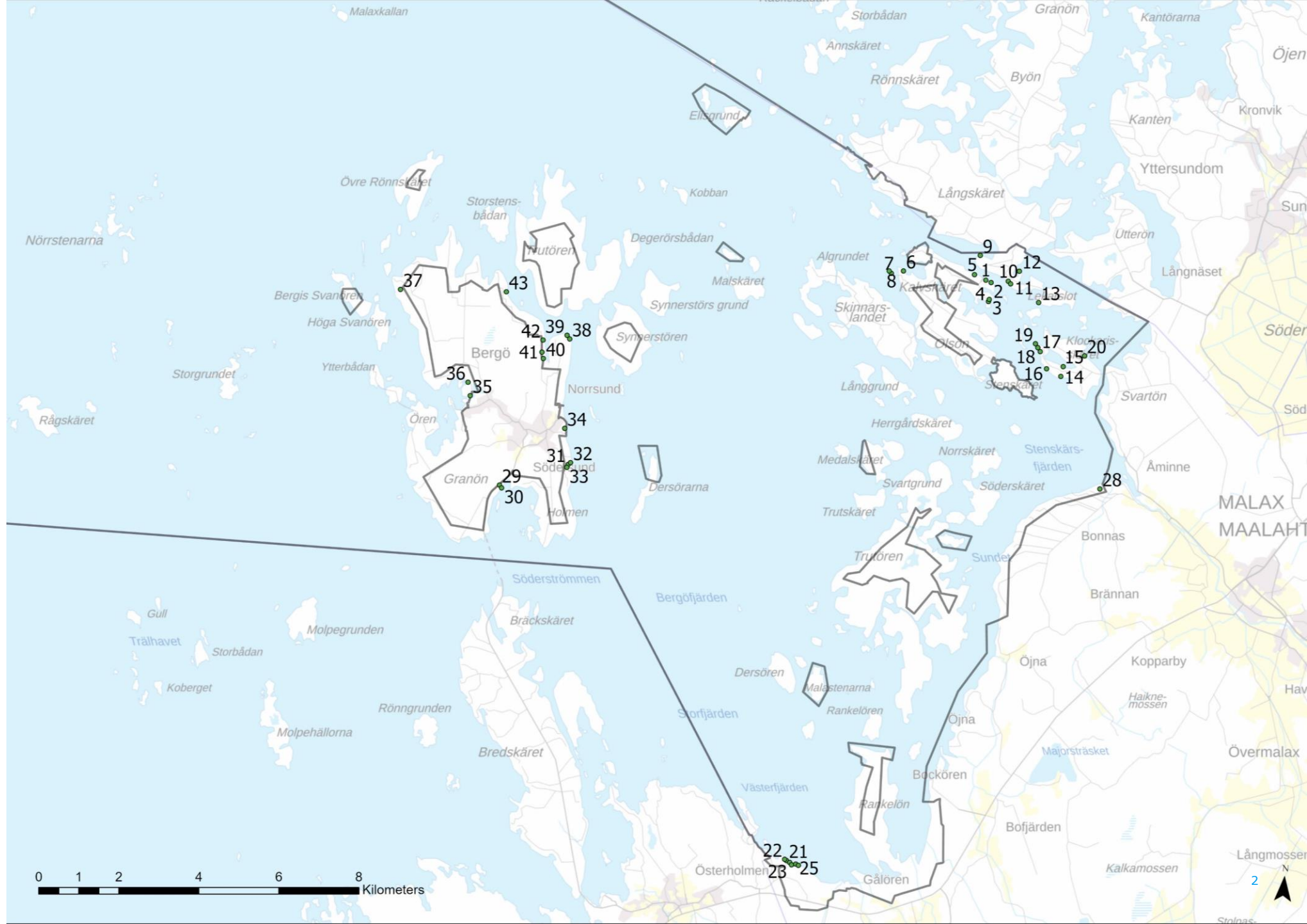
RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.

Inventointi

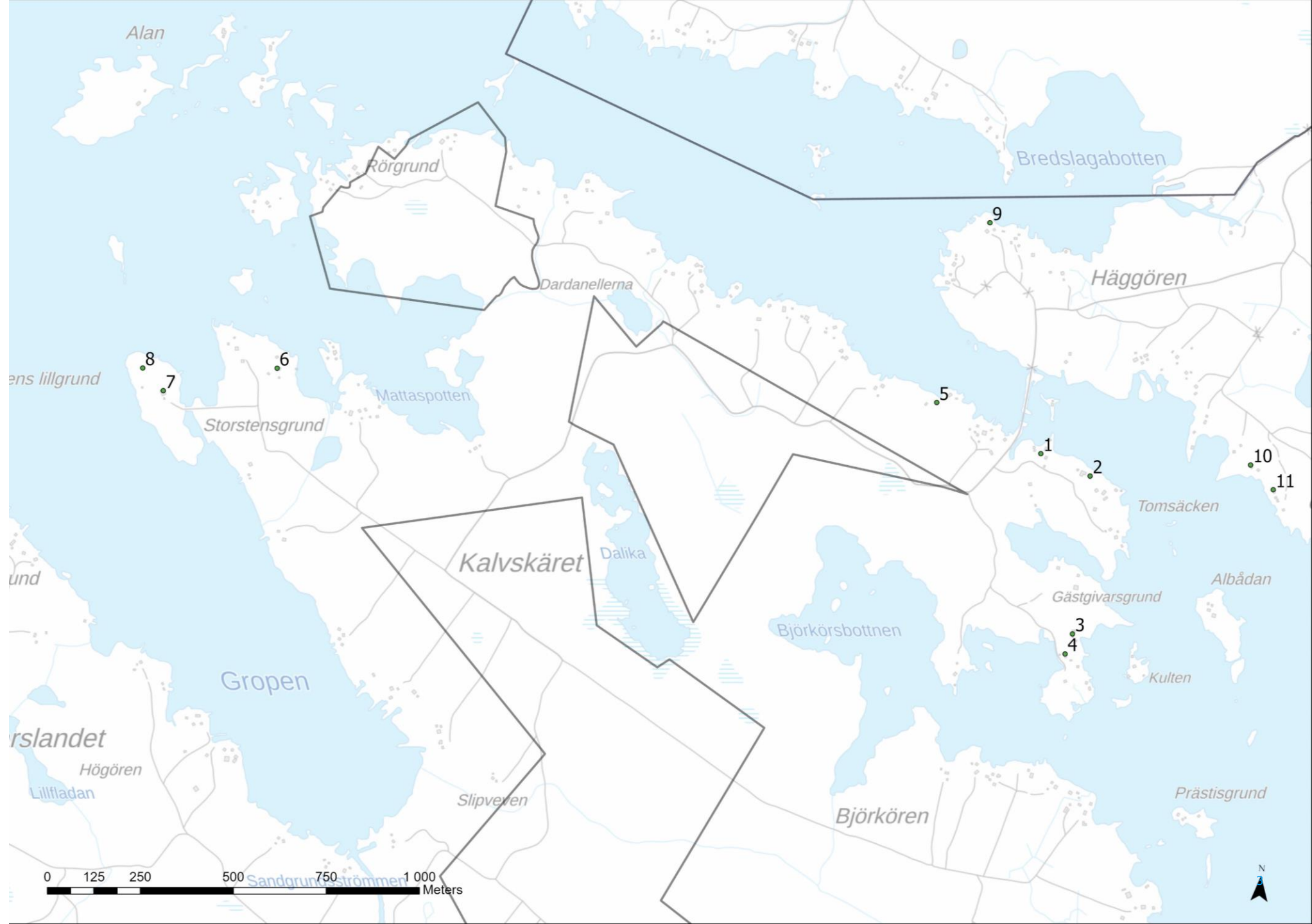
Kohteet 1-43

Kalvskäret

Kohteet 1-8

Alueen rakennuskanta on ajallisesti vaihtelevaa. Alueella on säilynyt osin pienipiirteistä rakentamista, vaikka eheitä pihapiirejä on vähän. Tomsäckenin alue on erityinen lehtomaisen luonnonympäristönsä sekä maastonmuotojensa takia (mäkinen maasto).

Näkymä Tomsäcksvägeneiltä.

Vapaa-ajanrakennus (1) läntinen julkisivu.

Vapaa-ajanrakennus (2) itäinen julkisivu.

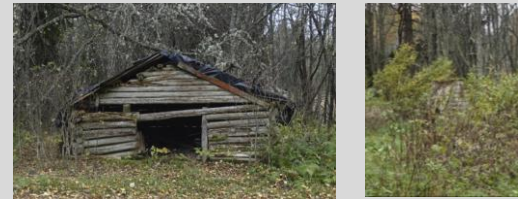
Vapaa-ajanrakennus (3) itäinen julkisivu.

Vapaa-ajanrakennus (1) itäinen julkisivu.

Piharakennus.

Piharakennus/kalavaja ja kaivo.

Vapaa-ajanrakennus (3) läntinen julkisivu.

Tomsäcksvägen 13

Pihapiiri sijaitsee Tomsäcksvägenin varrella kauniissa vehreässä ja mäkisessä maastossa. Pihapiirissä sijaitsee kolme vapaa-ajanrakennusta sekä piharakennuksia. Tomsäcksvägenin eteläpuolella, rakennuksen (3) läheisyydessä, sijaitsee hirsistä ladottu suoja, missä on todennäköisesti varastoitu kaloja. Samassa pihapiirissä on kaivo.

Yleiskaavamerkintä: RA-2

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus (1) v. 1920 (r.rek)

Alueelle tyypillinen 1 ½ kerroksinen rakennus, jossa portaat yläkertaan rakennuksen ulkopuolella. Julkisivuväritys on punainen, valkoisilla nurkkalautoilla ja vihreillä yksityiskohdilla. Rakennusta peruskorjataan parhaillaan. Läntinen julkisivu on edelleen alkuperäinen.

Vapaa-ajanrakennus (2) v. 1950 (r.rek)

PRT: 101849222S

Alueelle tyypillinen 1 ½ kerroksinen rakennus. Rakennusta on laajennettu päädystä. Julkisivuväritys on punainen, valkoisilla nurkkalautoilla ja vihreillä yksityiskohdilla.

Vapaa-ajanrakennus (3) v. 1800-luvun loppu - 1900-luvun alku

Alueen vanhin pitkänurkkainen hirsirakennus. Rakennus on alueen muita rakennuksia matalampi. Sitä on laajennettu läntisellä julkisivulla. Julkisivuväritys on punainen, valkoisilla nurkkalautoilla. Pihapiirissä on kaivo ja tien toisella puolen vanhan vaja, jota on todennäköisesti käytetty kalojen varastointiin.

Arvot

Rakennus 1, 2 ja 3: Rakennuskokonaisuuden alkuperäiset historialliset arvot liittyvät todennäköisesti merellisiin elinkeinoihin ja tämän jälkeen huvila-asutuksen vakiintumisvaiheen aikaan. Rakennukset ovat alueelle tyypillisiä ja edustavat aikansa rakentamista (tyypillisuus, edustavuus). Rakennukset ovat melko hyvin säilyttäneet varhaisen ulkoasunsa (alkuperäisyys). Kokonaisuus on näkyvällä paikalla tien laidalla sekä sillan läheisyydessä. Pihapiirissä on myös kerroksellisuutta, sillä rakennukset ovat rakentuneet eri aikakausina.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituks

Pihapiiri rakennuksineen suositellaan huomioitavan/suojeltavan kaavassa kokonaisuutena. Rakentamisen pienipiirteinen mittakaava tulisi huomioida ja rakennukset tulisi korjata niiden arvot säilyttävällä ja palauttavalla tavalla.

Moderni lomarakennus sekä 1950-luvun piharakennus.

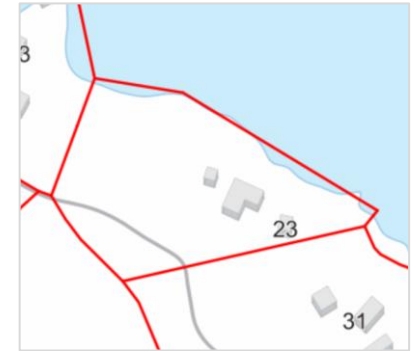

1950-luvun piharakennus.

Tomsäcksvägen 23

Pihapiiri sijaitsee Tomsäcksvägenin varrella kauniissa vehreässä ja mäkisessä maastossa. Pihapiirissä on uusi moderni vapaa-ajanrakennus sekä pieni vanhempi rakennus.

Yleiskaavamerkintä: RA

Kuvaus

Piharakennus 1950-luvulta

PRT: 1018492323

Pieni tyypillinen 50-luvun punainen rakennus, jossa on valkoiset nurkkalaudat ja yksityiskohdat. Rakennuksen ikkunat on vaihdettu.

Muut rakennukset

Pihapiirissä on uusi vastikään valmistunut moderni, musta vapaa-ajanrakennus.

Arvot

Rakennus on tyypillinen pieni 1950-luvun piharakennus (tyypillisuus). Rakennuksen historialliset arvot liittyvät huvila-asutuksen vakiintumisvaiheen aikaan.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas:

Pihapiirin muilla rakennuksilla ei ole sellaisia arvoja, jotka edellyttäisivät suojelua.

Suosituks

Koska pihapiiri ei ole kokonaisuudessaan säilynyt, ei rakennus yksistään edellytä suojelua.

Vasemmallalla rakennus 1900-luvun alusta. Oikealla uusi vapaa-ajanrakennus.

1800-luvun lopun/ 1900-luvun alun piharakennus.

Gästgivargrundsvägen

Pihapiiri sijaitsee Gästgivargrundsvägenin/tien varrella. Pihapiirissä on vapaa-ajanrakennus 60-luvulta sekä vanhempi rakennus, joka on rakennusrekisterin mukaan 1930-luvulta.

Yleiskaavamerkintä:

- RA
- Kulttuurihistoriallinen kohde

Kuvaus

Piharakennus 1800-luvun loppu-1900-luvun alku

PRT: 103565908R

Punainen pitkä, jatkettu rakennus, joka saattaa olla alkujaan jopa 1800-luvulta. Rakennus on voimassaolevassa kaavassa merkitty kulttuurihistorialliseksi kohteeksi: hyvinsäilynyt kalamaja. Alkuperäisen osa on hirsinen ja pitkänurkkainen. Jatkettu osa on todennäköisesti rakennusrekisteritietojen mukaisesti 1930-luvulta. Jatkeen ikkunassa on alueelle tyypillistä juged aiheista ristikkokuvioita. Katemateriaali on uusittu (maalaamaton profiilipelti). Rakennuksessa on luonnonkiviperustus.

Muut rakennukset

PRT: 101849303C

Pihapiirissä on vapaa-ajanrakennus 1960-luvulta.

Pihapiirin muilla rakennuksilla ei ole sellaisia arvoja, jotka edellyttäisivät suojelua.

Arvot

Rakennus edustaa alueen varhaisempaa rakentamista (edustavuus), jolla on todennäköisesti merellisiin elinkeinoihin liittyvää historiaa. Rakennus on hyvin säilyttänyt varhaisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Näkyvissä olevat eri tyylipiirteet ilmentävät rakentamisen, hoidon ja käytön historiaa ja jatkuvuutta (historiallinen kerroksisuus). Rakennus sijaitsee maisemallisella paikalla mäen päällä ja on tyypillinen esimerkki pihapiirissä, jossa käyttötarkoitus on muuttunut vapaa-ajanrakentamiseen..

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituks

Vanhempi rakennus suositellaan suojeltavan kaavassa. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

Vasemmalla rakennus 1900-luvun alusta. Oikealla uusi vapaa-ajanrakennus.

Alueen rakennuskantaa kuvattuna.

Piharakennus.

Alueen rakennuskantaa kuvattuna. Keskellä vanhin rakennus.

Uusi mökki.

Gästgivarsgrundsvägen 51

Pihapiiri sijaitsee Gästgivarsgrundsvägenin – tien päässä niemen kärjessä. Pihapiirissä on uusi moderni vapaa-ajanrakennus sekä pieni vanhempi rakennus, joka on rakennusrekisterin mukaan 1900-luvun alusta.

Yleiskaava-merkintä:

- RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus 1900-luvun alusta

PRT: 101849304D

Pieni tyypillinen kalamajan tyylinen punainen rakennus, jossa on valkoiset nurkkalaudat ja yksityiskohdat. Rakennuksen ikkunat ja kate on vaihdettu. Rakennuksen edustalle on rakennettu terassi.

Muut rakennukset

Pihapiirissä on uusi vastikään valmistunut hirsinen vapaa-ajanrakennus. Lisäksi pihapiirissä on vanhan rakennuksen tyylin mukaan rakennettuja uusia piharakennuksia.

Arvot

Rakennus on tyypillien pieni mahdollisesti alunperin kalastukseen liittyvä asuin- tai piharakennus (tyypillisuus). Rakennus edustaa alueen varhaisempaa pienimittakaavaista rakentamista (edustavuus). Rakennukseen tehdyt muutokset (ikkunat) vähentävät rakennushistoriallista arvoa.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas:

Maisemallisesti arvokas:

Pihapiirin muilla rakennuksilla ei ole sellaisia arvoja, jotka edellyttäisivät suojelua.

Suosituks

Koska pihapiiri ei ole kokonaisuudessaan säilynyt, ei rakennus yksistään edellytä suojelua. Rakennus kuitenkin suositellaan säilytettävän ja korjausten olisi suositeltavaa olla palauttavia.

Rannassa sijaitseva mökki kuvattuna.

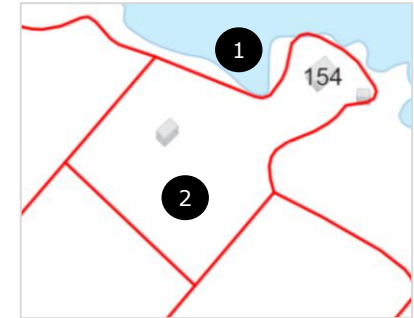

Metsässä sijaitseva mökki kuvattuna.

Algrundsvägen 154

Näkyvällä paikalla rannassa sijaitseva rakennuskaksikko.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus (1) v. 1958 (r.rek)

PRT: 101849224U

Rakennusrekisterin mukaan 1950-luvulla rakennettu vapaa-ajanrakennus. Vaaleansinistä rakennusta on laajennettu ja muutettu useaan otteeseen, jolloin rakennusajankohdan määrittäminen on haastavaa. Ikkunat, katemateriaali, ovet on muutettu. Rakennukseen on myös lisätty terassia ja parveke.

Vapaa-ajanrakennus (2) v. 1928 (r.rek)

101849223T

Alkuperäistä rakennuskantaa edustava pienempi vapaa-ajanrakennus, jossa kulku toiseen kerrokseen on ulkoportaikon kautta. Rakennusta on niin ikään muutettu ja laajennettu.

Arvot

Rakennukset edustavat alueen varhaisempaa rakentamista. Rakennusten alkuperäinen ulkoasu ei ole juuri tunnistettavissa. Rakennuksilla ei ole sellaisia kulttuurihistoriallisia piirteitä, jotka edellyttäisivät suojelua.

Rakennushistoriallisesti arvokas:
Historiallisesti arvokas:
Maisemallisesti arvokas:

Suosituks

Ei edellytä suojelua.

Pihapiiriä kuvattuna: vapaa-ajanrakennus, sauna sekä piharakennus.

Vapaa-ajanrakennuksen pääjulkisivu sekä läntinen julkisivu.

Piharakennus.

Rantasauna.

Autotalli.

Sauna.

Storstensgrundsvägen 78

Rannassa sijaitseva viehättävä 1900-luvun alueen huvilatyylinen pihapiiri, jossa on säilynyt aikakauden piharakennuksia sekä istutuksia.

Yleiskaava-merkintä: RA-3

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus 1920-30-luku

PRT: 101830341P

Mansardikattoinen aikakaudelle tyypillinen lomarakennus (villa), joka on asuinrakennuksen tyylinen. Rakennuksen ikkunat ja ovet sekä tiilikate ovat todennäköisesti alkuperäiset. Rakennusrekisterin vuosiluku 1960 viittaisi siihen, että rakennusta on korjattu niihin aikoihin. Eteläiselle julkisivulle on lisätty markiisi sekä matala terassirakenne.

Sauna v. 1920-1930

Todennäköisesti pihapiirin alkuperäistä rakennuskantaa edustava pieni saunarakennus rantakalliolla.

Muut rakennukset

Pihapiirissä on vielä kaksi muuta alkuperäistä piharakennusta sekä uudempi vaja ja sauna.

Arvot

Hyvin alkuperäisen ulkoasunsa säilyttäneet aikakaudelle tyypillinen pihapiiri (alkuperäisyys, tyypillisuus). Rakennukset edustavat huvila-asutuksen vakiintumiskauden rakentamista, jolloin huvilat olivat omakotitalon kaltaisia (edustavuus, historialliset arvot). Piharakennusten historialliset arvot voivat liittyä myös karja- tai kalamajoihin. Pihapiiri luo itsenäisesti maisemallisia arvoja.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituks

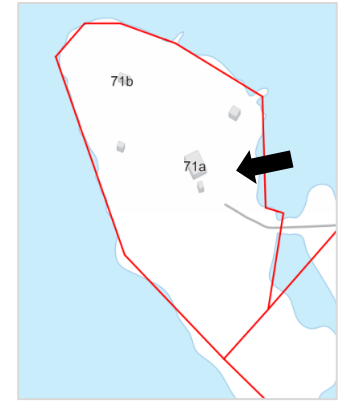
Pihapiiri alkuperäisine piharakennuksineen suositellaan suojeltavan. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

Storstensgrundsvägen 71a

Niemessä sijaitseva hylätty vapaa-ajanrakennus.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus 1900-luvun alku

PRT: 101830334F

Leveärunkoinen, hirsinen rakennus. Rakennus on päässyt silminnähden huonoon kuntoon.

Arvot

Silminnähden huonon kunnon takia rakennus on menettänyt rakennushistoriallisen arvonsa.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas:

Vapaa-ajanrakennusta kuvattuna.

Varasto.

Muut rakennukset

Punainen varastorakennus.

Suosituks

Ei edellytä suojelua.

Vapaa-ajanrakennusta kuvattuna.

Piharakennuksia.

Maakellari.

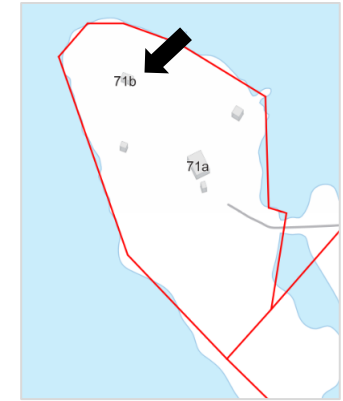

Kaivo.

Storstensgrundsvägen 71b

Niemessä sijaitseva pienen jugend-aiheisen lomarakennuksen pihapiiri. Pihapiirissä on lomarakennus, kaksi pientä ulkorakennusta, kellari sekä kaivo.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus vuodelta 1936 (r.rek)

PRT: 101830335H

Lomarakennuksen matalaan toiseen kerrokseen on alueelle tyypilliseen tapaan portaikko ulkopuolella. Rakennuksessa on näyttävä, koristeellinen avokuisti. Ikkunat ja ovet ovat alkuperäiset. Huopakate on uusittu. Rakennuksen ikkunoissa on ristikkokuviota sekä koristeelliset peitelaudat.

Muut rakennukset

Pihapiirissä on kaksi pientä piharakennusta, punainen ja vihreä. Punaisessa piharakennuksessa on myös jugend aiheisia koristeita.

Arvot

1930-luvun lomarakennus edustaa alueen pienimittakaavaista varhaista jugend tyylistä rakentamista (edustavuus). Rakennus on hyvin säilyttänyt erityisen alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Ulkoportaikko on tyypillinen alueella (tyypillisuus). Pihapiiri on esimerkki alueen huvila-asutuksen vakiintumiskauden rakentamisesta (historialliset arvot).

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas:

Suosituks

Pihapiiri rakennuksineen suositellaan suojeltavan. Rakennukseen tehtävien korjausten tulisi olla tämän kulttuurihistoriallisesti arvokkaan luonteen säilyttäviä.

Haggören Granlandet Lekarslot

Kohteet 9-13

Alueen rakennuskanta on ajallisesti vaihtelevaa. Arvokas rakennuskanta on peräisin 1920-40-luvuilta. Alueella on säilynyt osin pienipiirteistä rakentamista, vaikka eheitä pihapiirejä on vain yksi (kohde 11) 1930-luvulta.

Pihapiirin vanhinta lomarakennusta kuvattuna.

Lomarakennus 1960-luvulta.

Ikkunoissa on koristeystykohtia

Lomarakennus 1970-luvulta.

Pihapiiriä kuvattuna, keskellä oleva punainen venevaja on todennäköisesti v. 1937.

Haggörsvägen 14

Pihapiiriin kuuluu vanhempi lomarakennus 1930-luvulta sekä punainen piharakennus samalta aikakaudelta. Lisäksi pihapiirissä on rakennusrekisteritietojen mukaan 60- ja 70-luvun lomarakennukset ja huvimaja. Pihapiiri on tyypillinen esimerkki eri aikakausina täydentyneestä lomarakentamisen pihapiiristä.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus v. 1933 (r.rek)

PRT: 101433322M

Omakotitalon kaltainen huvila, jossa rakennuksen runko on alkuperäinen. Runko saattaa olla vanhempikin. Rakennuksen kate on uusittu. Ikkunat ovat vanhat, mutta todennäköisesti kertaalleen uusitut 1930-luvulla. Rakennusta on lisärakennettu ja eteläisen julkisivun edustalle on rakennettu terassi.

Venevaja v. 1937

Punainen samaa aikakautta vanhimman vapaa-ajanrakennuksen kanssa edustava piharakennus, jonka seinässä on vuosiluku 1937. Rakennuksella on alkuperäistä pihapiiriä täydentävää rakennusperinteistä arvoa.

Muut rakennukset

Pihapiirissä on kaksi muuta lomarakennusta 60- ja 70-luvuilta sekä huvimaja.

Arvot

1930-luvun lomarakennus ja venevaja edustavat alueen varhaista rakentamista huvila-asutuksen vakiintumiskauden aikana (edustavuus, todistusvoimaisuus). Lomarakennukseen tehdyt muutokset (laajennukset) heikentävät lomarakennuksen rakennushistoriallista arvoa.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas:

Suosituks

Pihapiirikokonaisuudella ei arvioida olevan sellaisia kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka edellyttäisivät suojelua. 1930-luvun lomarakennuksen olisi suositeltavaa säilyä esimerkkinä alueen varhaisesta rakentamisesta.

Lomarakenus 1940-luvulta.

Sauna.

Puuvaja ja huussit.

Leikarslotvägen 104a

Pihapiiriin kuuluu 1940-luvun lomarakennus sekä sauna vuodelta 1995. Lisäksi pihapiirissä on huusseja sekä puuvaja.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus v. 1948 (r.rek)

PRT: 101443344X

Omakotitalon kaltainen huvila, jossa rakennuksen runko on alkuperäinen. Runko saattaa olla vanhempikin. Rakennuksen kate on uusittu. Ikkunat on vaihdettu, osa ikkunoista on alkuperäiseen tyyliin soveltuvia ja osa on uudempia ja leveämpiä. Katemateriaali ja ulkovi on vaihdettu. Rakennusta on laajennettu tämän päädyssä.

Muut rakennukset

Pihapiirissä on sauna vuodelta 1995 sekä puuvaja ja kaksi huussia.

Arvot

Lomarakennuksen rakennusajankohtaa on muutos- ja korjaustoimenpiteiden takia vaikea arvioida, mikä vuoksi sillä ei arvioida olevan kulttuurihistoriallista arvoa.

Rakennushistoriallisesti arvokas:
Historiallisesti arvokas:
Maisemallisesti arvokas:

Suosituks

Ei edellytä suojelua.

Pihapiiriä kuvattuna.

1930-luvun lomarakennusta kuvattuna.

Piharakennusta/vierasmajaa kuvattuna.

Loma-asunto 1980-luvulta.

Leikarslotvägen 104b

Pihapiiriin kuuluu 1930-luvun lomarakennus sekä mahdollisesti samalta aikakaudelta oleva vierasmaja sekä noin 1980-luvun lomarakennus.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus 1930-40-luku

PRT: 101443342V
Pienessä lomarakennuksessa on sisäänvedetty sisäänkäynti ja avokuisti. Rakennus on rakennusrekisteritietojen mukaan ajoitettu vuodelle 1948, mutta alueen muuhun rakennuskantaan verraten, voisi rakennusajankohta olla varhaisempikin. Rakennuksessa on ristikkokuvioita ikkunoissa sekä ristikkokuvioinen kaide. Ikkunat ja ulko-ovi ovat alkuperäiset. Katemateriaali on uusittu. Petolahdessa sijaitsee hyvin samaa tyyliä edustava asuinrakennus 1930-luvulta (väritys ja yksityiskohdat). Petolahden rakennuksen on suunnitellut amerikasta lähtöisin oleva Jan Udell. Rakennuksissa on havaittavissa aikakauden amerikkalaista tyyliä.

Vierasmaja 1930-1940

PRT: 101443343W
Vierasmaja edustaa aikakautensa tyyliä ja siinä on judend tyylipiirteitä (pikkuikkuna). Rakennuksella on rakennushistoriallista arvoa pihapiiriä täydentävänä rakennuksena.

Loma-asunto 1980-luvulta

Aikakauden tyyliä edustava pieni lomarakennus.

Arvot

1930-40-luvun lomarakennus edustaa alueen pienimittakaavaista varhaista jugend tyylistä rakentamista (edustavuus). Rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Siihen tehdyt korjaukset soveltuvat rakennuksen kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Pihapiiri on esimerkki alueen huvila-asutuksen vakiintumiskauden pienimittakaavaisesta rakentamisesta (historialliset arvot). Pihapiiri on näyttävällä korkealla paikalla (maisemalliset arvot).

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksukset

Pihapiiri sekä 1930-1940-luvun rakennukset suositellaan suojeltavan. Mittakaava tulisi huomioida ja korjaukset tulisi olla alkuperäisen arvons säilyttäviä.

Pihapiiriä kuvattuna.

1930-luvun lomarakennusta kuvattuna.

Piharakennusta/vierasmajaa kuvattuna.

Piharakennusta/vierasmajaa kuvattuna.

Leikarslotvägen

Niemen kärjessä sijaitseva pihapiiri, jossa on vanhempi ja uudempi lomarakennus sekä piharakennuksia.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus v. 1937 (r.rek)

PRT: 101443299F

Pienessä lomarakennuksessa on nurkkaikkunat ja sekä aikakaudelle tyypillinen salmiakkikuviointi peneloitu ulko-ovi. Ikkunat ja ulko-ovi ovat alkuperäiset. Katemateriaali on uusittu profiilipeltiin. Rakennuksen edustalla on koko julkisivun mittainen katettu terassi. Rakennuksen väritys on epätypillinen.

Muut rakennukset

Pihapiirissä on uusi vuonna 2022 rakennettu loma-asunto ja sauna, puuvaja sekä muita piharakennuksia.

Arvot

1930-luvun lomarakennus edustaa alueen pienimittakaavaista varhaista rakentamista (edustavuus). Rakennuksen alkuperäiset historialliset arvot liittyvät todennäköisesti merellisiin elinkeinoihin ja tämän jälkeen huvila-asutuksen vakiintumisvaiheen aikaan (historialliset arvot). Rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Siihen tehdyt korjaukset soveltuvat suurimmilta osin rakennuksen kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas:

Suosituks

Pihapiirikokonaisuudella ei arvioida olevan sellaisia kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka edellyttäisivät suojelua. 1930-luvun lomarakennuksen olisi suositeltavaa säilyä esimerkkinä alueen varhaisesta rakentamisesta.

Vapaa-ajanrakennusta 1920-luvulta kuvattuna.

Leikarslotvägen 216b

1920-luvun lomarakennuksen pihapiiri metsäisessä ympäristössä.

Yleiskaava-merkintä: RA-3

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus v. 1927 (r.rek)

PRT: 101443306P

Pienen omakotitalon kaltaisessa vapaa-ajanrakennuksessa on uusittu ikkunat ja ulko-ovi sekä julkisivuverhous. Ikkunat eivät vastaa rakennuksen alkuperäistä tyyliä. Rakennuksen runko on säilynyt alkuperäisenä. Ulko-oven edustalle on rakennettu katettu terassi.

Arvot

Rakennuksen runko on säilynyt hyvin, mutta muutoin lomarakennukseen tehdyt muutokset heikentävät tämän rakennushistoriallista arvoa.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas:
Maisemallisesti arvokas:

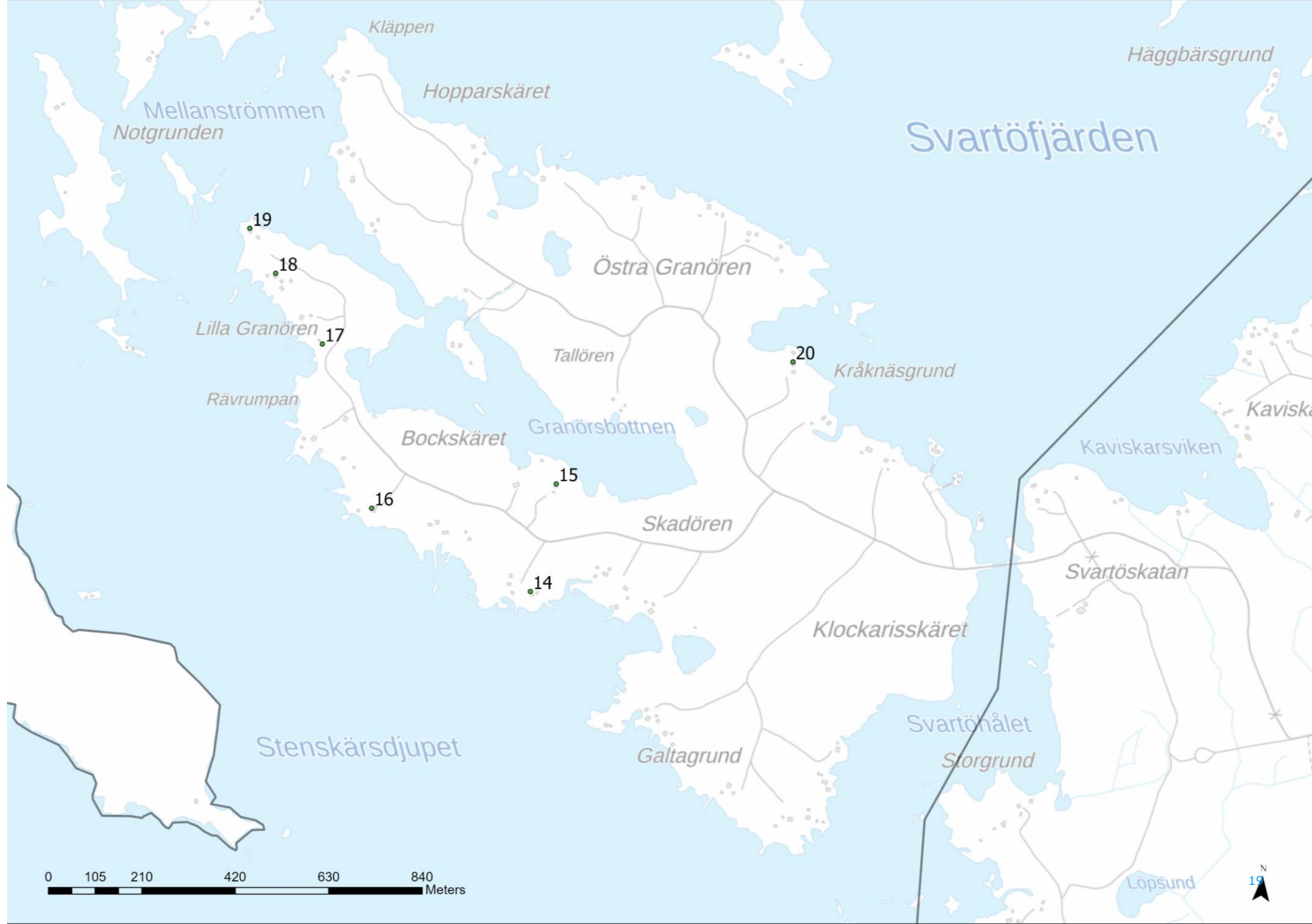
Suosituksukset

Rakennuksella ei arvioida olevan sellaisin kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka edellyttäisivät suojelua.

Svartön

Kohteet 14-20

Alueen rakennuskanta on ajallisesti vaihtelevaa. Arvokas rakennuskanta on peräisin 1920-30-luvuilta. Alueella on säilynyt osin arvokasta pienipiirteistä rakentamista, mutta myös vakiintumiskauden huvilarakentamista 1920-luvulta.

Pihapiiriä kuvattuna.

1930-luvun lomarakennusta kuvattuna.

Lomarakennus.

sauna.

Fjärdsvägen 59a

1930-luvun loma-asunnon pihapiiri, jossa on uudempi sauna.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus noin 1930-luku

PRT: 1014334293

Pienessä lomarakennuksessa on säilynyt alkuperäinen runko ja mittakaava. Muutoin rakennuksen ikkunat, ulkoverhous, kate, ulko-ovi sekä savupiippu on uusittu. Ikkunatyypit eivät vastaa alkuperäisiä. Rakennukseen on todennäköisesti 60-luvulla tehty umpikuisti.

Muut rakennukset

Sauna arviolta 1980-90-luvulta.

Arvot

1930-luvun lomarakennus edustaa alueen pienimittakaavaista varhaista rakentamista (edustavuus). Rakennukseen tehdyt muutokset madaltavat tämän kulttuurihistoriallista arvoa.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas:
Maisemallisesti arvokas:

Suosituks

Rakennuksella tai pihapiirillä ei arvioida olevan sellaisia kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka edellyttäisivät suojelua.

Pihapiiriä kuvattuna.

Vapaa-ajanrakennusta 1930-luvulta kuvattuna.

Vapaa-ajanrakennusta 1930-luvulta kuvattuna, kivijalka ja alkuperäinen piharakennus.

Fjärdsvägen 68b

1930-luvun lomarakennuksen pihapiiri metsäisessä ympäristössä.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus v. 1935 (r.rek)

PRT: 101433423W

Pienessä punaisessa lomarakennuksessa on nurkkaikkunat sekä rakennuksen edustalla on koko julkisivun mittainen katettu terassi. Ikkunat ovat alkuperäiset. Katemateriaali on uusittu profeelipeltiin. Rakennuksessa on luonnonkiviperustus.

Muut rakennukset

Aumakattoinen piharakennus todennäköisesti samalta aikakaudelta ja sillä on rakennushistoriallisia arvoja pihapiiriä täydentävänä rakennuksena sekä uudempi piharakennus.

Arvot

1930-luvun lomarakennus on esimerkki alueen pienimittakaavaista varhaista rakentamista (edustavuus, historiallinen todistusvoimaisuus). Rakennuskokonaisuuden alkuperäiset historialliset arvot liittyvät todennäköisesti merellisiin elinkeinoihin ja tämän jälkeen huvila-asutuksen vakiintumisvaiheen aikaan. Rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäistä ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Pihapiiri sijaitsee rannassa näkyvällä paikalla.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksset

Pihapiiri rakennuksineen suositellaan suojeltavan/huomioitavan kaavassa. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

Vapaa-ajanrakennusta 1930-luvulta kuvattuna.

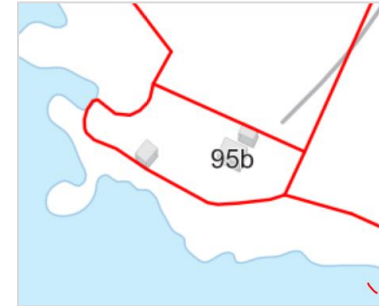

Rantasauna ja pihavaja kuvattuna.

Fjärdsvägen 95b

1930-luvun lomarakennuksen pihapiiri luonnonkauniissa lehtomaisessa ympäristössä. Ympäröivät lomarakennukset ovat hiljattain rakennettuja ja ulkoasultaan moderneja.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus v. 1937 (r.rek)

PRT: 101433284D

Pyramidikattoinen vapaa-ajanrakennus, jossa on luonnonkiviperustus, huopakatto ja uudet valeristikkoikkunat. Rakennusta on laajennettu umpikuistilla yhdeltä sivulta (keltainen osa) arviolta noin 60-luvulla. Tällaisten kuistien rakentaminen oli hyvin yleistä.

Muut rakennukset

Rantasauna v. 1983 (r.rek) sekä huussit.

Arvot

Pohjaratkaisultaan erikoinen lomarakennus, joka on hyvin säilyttänyt alkuperäistä vastaavan ulkomuotonsa, vaikka ikkunoita on vaihdettu (alkuperäisyys, harvinaisuus). Rakennus edustaa huvila-asutuksen vakiintumiskauden rakentamista. Pihapiiri on maisemallisesti näyttävällä paikalla.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituks

Rakennus suositellaan suojeltavan esimerkkinä huvila-asutuksen vakiintumiskauden rakentamisesta.

Pihapiiriä ja lomarakennusta kuvattuna.

Vapaa-ajanrakennus.

Vanha aitta.

Fjärdsvägen 139a

1930-luvun lomarakennuksen pihapiiri luonnonkauniissa lehtomaisessa ympäristössä. Pihapiiriin kuuluu lomarakennus sekä aitta. Pihapiirin ympärillä on kiviaitaa. Kiviä on ladottu myös rantaa vasten.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus 1930-luku

PRT: 102340075R

Pitkää hirsirakennusta on todennäköisesti laajennettu. Ikkunoita on mahdollisesti vaihdettu. Rakennuksen ulko-ovi 1930-luvulle tyypillinen peiliovi ja toinen ovi on puolestaan tyypillinen aitan ovi. Sisäänkäynti on pieneltä osin katettu. Kaiteet ovat rikkoutuneet. Katemateriaali on uusittu profiilipeltiin. Rakennus on väritykseltään perinteinen punainen valkoisilla yksityiskohdilla.

Aitta

Pihapiirissä on vanha (mahdollisesti 1800-luvulta) pieni hirsiaitta, joka saattaa olla siirretty tai liittyä kalastukseen. Aitta on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys) ja on tärkeä osa pihapiirikokonaisuutta.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Arvot

1930-luvun lomarakennus edustaa alueen pienimittakaavaista varhaista rakentamista (edustavuus). Rakennuksen alkuperäistä rakennusajankohtaa on vaikea arvioida. Rakennuskokonaisuuden alkuperäiset historialliset arvot saattavat liittyä merellisiin elinkeinoihin ja tämän jälkeen huvila-asutuksen vakiintumisvaiheen aikaan. Rakennus on hyvin säilyttänyt varhaisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys).

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksset

Pihapiiri kiviaitoineen ja rakennuksineen suositellaan suojeltavan esimerkkinä alueen varhaisesta pienimittakaavaisesta rakentamisesta. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

1930-luvun vapaa-ajanrakennusta kuvattuna.

Piharakennusta/aittaa sekä entistä rantakivikkoa kuvattuna.

Fjärdsvägen 155b

1930-luvun lomarakennuksen pihapiiri on rakennettu rinteeseen. Pihapiiriin kuuluu lomarakennus sekä piharakennus samalta aikakaudelta. Rantaa vasten on ladottu kiviä.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus v. 1934

PRT: 101413428W

Pienessä lomarakennuksessa on alkuperäiset ikkunat sekä ulko-ovi. Ikkunoissa on ikkunaluukut. Katemateriaali on uusittu. Rakennuksessa on luonnonkiviperustus sekä katettu koko julkisivun pituinen avoterassi. Rakennuksessa on jugend-aiheisia yksityiskohtia (kaiteet, pilarit). Rakennus on saattanut ammentaa tyylipiirteitä Amerikasta (esimerkkejä löytyy myös muualta Maalahdesta).

Piharakennus/aitta

Pihapiirissä on samaa aikakautta pääarakennuksen kanssa oleva aitta. Aitta on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys) ja on tärkeä osa pihapiirikokonaisuutta.

Arvot

Kaunis 1930-luvun lomarakennus edustaa alueen pienimittakaavaista varhaista vakiintumisajan huvilarakentamista (edustavuus). Rakennuksessa on alueelle ja aikakaudelle tyypillisiä jugend-aiheisia yksityiskohtia (tyypillisuus). Rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Rakennukseen tehdyt korjaukset sopivat rakennuksen arvoihin.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksat

Pihapiiri kiviaitoineen ja rakennuksineen suositellaan suojeltavan esimerkkinä alueen varhaisesta pienimittakaavaisesta rakentamisesta. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

1920-luvun vapaa-ajanrakennusta kuvattuna.

1970-luvun lomarakennus (2).

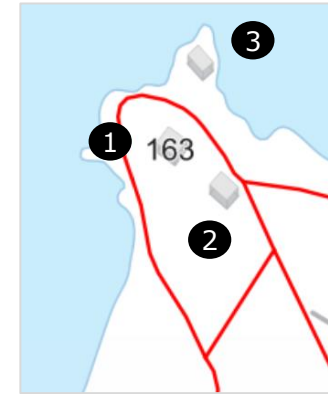
Venevaja ja huussi.

Fjärdsvägen 163

1920-luvun lomarakennuksen pihapiiriin kuuluu venevaja todennäköisesti samalta aikakaudelta sekä 1970-luvun mökki ja huussi.

Yleiskaava-merkintä: RA
PRT: **1** 101917718A, **3** 101413426U

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus (1) v. 1928 (r.rek)

PRT: 101917718A

Rakennuksessa on alkuperäiset ikkunat ja ovet, katemateriaalina on konesaumattu pelti. Katemateriaali todennäköisesti vastaa alkuperäistä. Rakennuksen rannan puoleiseen pätyyn on rakennettu laaja terassi rinteeseen. Julkisivuverhous on muutettu lomalaudoitukseen noin 70-80-luvulla. Rakennukseen on todennäköisesti samoihin aikoihin lisätty ulko-ovi.

Venevaja (3)

PRT: 101413426U

Pihapiirissä on samaa aikakautta päärakennuksen kanssa oleva venevaja, joka on säilyttänyt hyvin alkuperäisen ulkoasunsa (alkuperäisyys). Venevajalla on alkuperäistä pihapiiriä täydentävää rakennushistoriallista arvoa.

Muut rakennukset

PRT: 101413427V

Vuonna 1971 rakennettu vapaa-ajanrakennus (2) sekä huussi.

Arvot

Rakennus on säilyttänyt aikaudelle tyypillisiä piirteitä ja yksityiskohtia, ikkunat ja vuorilaudoitukset (alkuperäisyys). Rakennukset edustavat huvila-asutuksen vakiintumiskauden rakentamista, jolloin huvilat olivat usein omakotitalon kaltaisia (edustavuus, historia). Rakennuksen edustalle rakennettu laaja terassi sekä julkisivukorjaukset heikentävät rakennuksen rakennushistoriallista arvoa. Pihapiiri on näkyvällä paikalla niemen kärjessä.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas:

Suosituks

Ei edellytä suojelua.

Pihapiiriä kuvattuna.

1920-luvun vapaa-ajanrakennusta kuvattuna.

Piharakennus noin 1920-luvulta.

Sauna 2000-luvulta.

Granösvägen 80

1920-luvun huvilan pihapiiriin kuuluu piharakennus, sauna sekä kaivo.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus v. 1920 (r.rek)

PRT: 1014134708
Pitkänurkkainen 1 ½ kerroksinen punainen hirsirakennus, jota on laajennettu loma-asunnoille tyyppilliseen tapaan meren puolen julkisivulla. Rakennuksessa on symmetriset kattolyhdyt molemmin puolin rakennusta. Rakennus on täysin peruskorjattu, ikkunat, kate ja ulko-ovi on vaihdettu. Rakennuksen edustalle on rakennettu katettu terassi. Koska rakennus on pitkänurkkainen, saattaa rakennuksen runko olla vanhempikin. Rakennuksessa on luonnonkiviperustus.

Piharakennus

Pihapiirissä on samaa aikakautta päärakennuksen kanssa oleva piharakennus, joka on korjattu alkuperäiseen tyyliin. Rakennuksella on rakennushistoriallista arvoa pihapiiriä täydentävänä rakennuksena.

Muut rakennukset

PRT: 103818282U
Pihapiirissä on 2000-luvulla rakennettu sauna.

Arvot

Korjauksista huolimatta, melko hyvin alkuperäisen ulkoasunsa säilyttänyt huvila (alkuperäisyys). Rakennukseen tehdyt korjaukset ovat suurimmalta osin onnistuneita. Huvilarakentamiselle tyyppillinen rannan puoleinen laajennus ilmentää rakentamisen, hoidon ja käytön historiaa ja jatkuvuutta (historiallinen kerroksisuus). Ulkoporras on alueelle tyyppillinen (tyyppillisuus). Rakennus edustaa huvilasutuksen vakiintumiskauden rakentamista, jolloin huvilat olivat omakotitalon kaltaisia (edustavuus, historia). Pihapiiri on korkealla, näkyvällä ja näyttävällä paikalla rannassa.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituks

Pihapiiri alkuperäisine rakennuksineen (lomarakennus ja piharakennus 1920-luvulta) suositellaan suojeltavan esimerkkinä alueen varhaisesta lomarakentamisesta. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

Vägvik

Kohteet 21-26

Alueella on sataman yhteydessä säilynyt vanhaa asuinrakentamista 1900-luvun alusta.

Vägvikin satama-alueen rannalla sijaitsee useita venevajoja, jotka ovat rakentuneet eri vuosikymmenillä. Vanhimmat vajat ovat 1900-luvun alusta / 1800-luvun lopusta. Sataman ympäristössä on myös vanhaa asutusta, joka on suurimmilta osin 1900-luvun alusta (inventointikohteet 21, 23, 24, 25, 26). Alueella on säilynyt myös yksi asuinrakennus 1800-luvun loppupuolelta. Vägvikin rannassa on ollut tukkiuuttoa (1950-luvun ilmakeku). Vägvikin tien päässä sijaitsee Petalaxin veneilykerhon rakennus kivilaiturin edustalla.

Vägvikeniissä oli vilkasta liikennettä erityisesti kesäisin sataman ja merenkulun vuoksi. Näin oli jo varhain, jo talonpoikaispurjelaivakaudella, ja liikenne lisääntyi merkittävästi 1830-luvulla. Kun uusi tie oli rakennettu Pörtömin ja Petolahden välille, Berga lasitehdas (1795-1883) alkoi hyödyntää satamaa kuljetuksissaan. Vilkkain aika oli vuosien 1883-1932 välillä, jolloin Kullmanin suvun omistamat höyrylaivat Vågen I, II ja III liikennöivät reitillä Vägvik-Åminne-Vaasa, joskus myös Bergöstä. Laivat kuljettivat sekä matkustajia (jopa satakunta) että tavaroita. Vilkkaimmillaan Vägvikissä oli 1930-luvulla asuttuna kuusi taloa. Näistä Abraham Kullmanin ja Karl Engmanin talot ovat säilyneet muuttumattomina. VÄGVIK, VIEVITJEN Petolahden kunta perusti Vägvikiin vuonna 1969 vapaa-ajan alueen, jossa oli uimapaikka, pukuhuoneita ja kokoontumisrakennus keittiöllä, juoksevalla vedellä uudesta vesipisteestä ja kesäkioski. Vanha pukuhuone ja palvelutila purettiin, ja EU-hankkeen kautta Vägvik sai uuden pienemmän rakennuksen kylänkehitysprojektin aikana vuosina 2008-2010. Rakennus lisäsi merkittävästi Vägvikin houkuttelevuutta ulkoilualueena. (Maalahden kulttuuriympäristöohjelma, 2015)

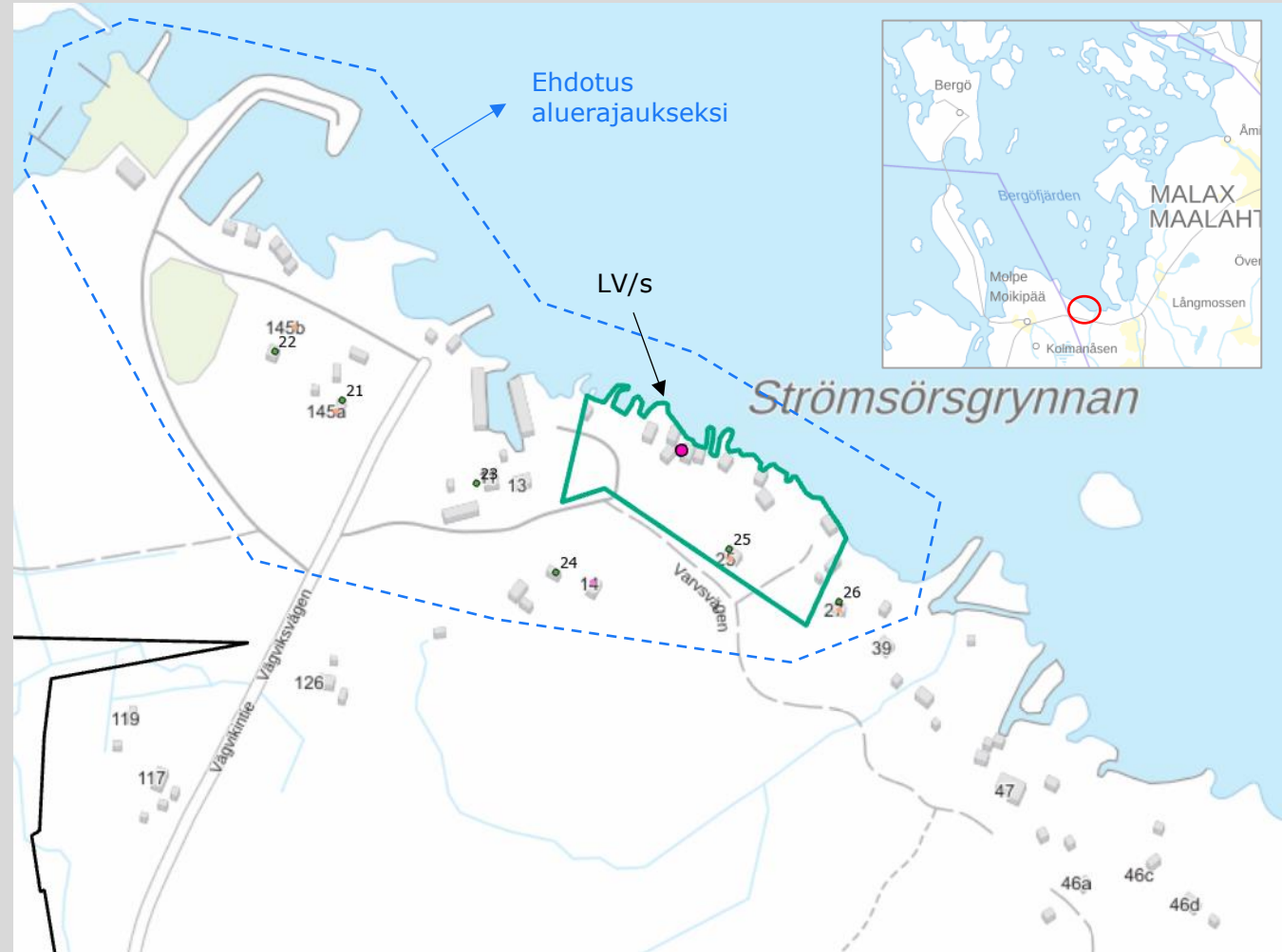
Alueen arvot liittyvät sen historiaan satama-alueena sekä vanhana asuinpaikkana. Rantaan rakennetuilla venevajoilla on maisemallista arvoa. Vanhimmillä venevajoilla on myös rakennushistoriallista arvoa.

Valokuva vuoden 1994 inventoinnista.

Ote MML ilmakekuvasta vuodelta 1952.

- 1950-luku
 - 1940-luku
 - 1930-luku
 - 1920-luku
 - 1900-1920-luku
 - 1800-luku
- Inventointikohte_2025
 - Inventointikohte 1994
- MML taustakartalla esitetty alueen sijainti- ja ajoitus- ja inventointitietoja.

Suosituks
 Alue sekä siihen liittyvä rakennuskanta suositellaan huomioitavan kaavassa kyläkuvallisena alueena, jonka historia liittyy satamatoimintaan ja merellisiin elinkeinoihin alueella. Alueen rakentamisessa tulisi huomioida tämän kulttuurihistorialliset, historialliset ja maisemalliset arvot.

Vägvikin tien päässä oleva kivilaituri ja veneilykerhon rakennuksia. Laiturin itäpuolella olevia venevajoja.

Venevajoja kivilaiturin länsipuolella sekä uusi vapaa-ajanalue.

Pihapiiriä kuvattuna.

1920-luvun vapaa-ajanrakennusta kuvattuna.

Piharakennus (1) 1900-luvun alusta.

Piharakennus (2) 1900-luvun alusta.

Piharakennus (3) noin 1940-50-luvulta sekä uudempi huussi.

Vägvikintie 145a

1900-luvun alun pihapiiri sijaitsee tien päässä näkyvällä korkealla paikalla sataman ympäristössä. Pihapiiriin kuuluu kolme piharakennusta, joista kaksi on todennäköisesti samalta aikakaudelta päärakennuksen kanssa. Pihassa on lisäksi huussi. Pihapiiri on inventoitu vuonna 2012 Maalahden kulttuuriympäristöohjelmaa varten.

Yleiskaava-merkintä: RM/240

Kuvaus

Asuinrakennus 1900-luvun alku

PRT:100935781X
Rapattu 1 ½ kerroksinen vaalea asuinrakennus, jossa on näyttävä kuisti. Kuisti on lautarakentenen. Rakennuksessa on kauniita jugend-aiheisia ornamentteja ikkunoiden yläpuolisissa kehyksissä. Rakennuksen ikkunat ja ulko-ovi ovat todennäköisesti alkuperäiset. Katemateriaali (konesaumattu maalaamaton pelti) on uusittu. Rakennuksen päätyyn on rakennettu matala terassirakenne.

Piharakennukset (1 ja 2)

Pihapiirissä on samaa aikakautta päärakennuksen kanssa olevat piharakennukset, joka ovat hyvin säilyttäneet alkuperäisen ulkoasunsa (alkuperäisyys). Rakennukset ovat osittain hirsisiä, mikä on myös aikakaudelle tyypillistä. Rakennusten katemateriaali on uusittu (profiilipelti). Rakennus 2 saattaa olla vanha paja tai sauna. Rakennuksilla on pihapiirin kokonaisuutta täydentävää rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa.

Piharakennus (3)

Tyypillinen aikakautensa (1940-50-luvulta) edustaja, jolla on pihapiirin kokonaisuutta täydentävää rakennushistoriallista arvoa.

Arvot

Hyvin alkuperäisen ulkoasunsa säilyttänyt juged-aikakautta edustava pihapiiri, jossa on säilynyt alkuperäisiä piharakennuksia (alkuperäisyys, edustavuus, tyypillisyyys). Rakennus edustaa alueen varhaista asuinrakentamista, joka on myöhemmin muuttunut huvilakäyttöön (historia). Maisemalliset arvot liittyvät pihapiirin sijaintiin korkealla, näkyvällä ja näyttävällä paikalla tien päässä sataman ympäristössä.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituks

Pihapiiri piharakennuksineen suositellaan suojeltavan esimerkkinä alueen varhaisesta rakentamisesta. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

MML ilmakekuva.

Näkymä rakennuspaikalta meren suuntaan.

Piharakennus noin 1950-luvulta.

Vägvikintie 145b

Pihapiirissä on säilynyt ainoastaan piharakennus ja paikalle ollaan rakentamassa uutta rakennusta.

Yleiskaava-merkintä: RM/240

Kuvaus

Piharakennus

Aikakaudelle tyypillinen noin 1950-luvun punainen piharakennus, jossa keltaiset ovet sekä valkoiset nurkkalaudat ja yksityiskohdat. Katemateriaali on uusittu. Rakennukseen on tehty muutoksia käyttöhistorian aikana.

Arvot

Kohtalaisen hyvin säilynyt aikakauden piharakennus (alkuperäisyys, tyypillisuus).

Rakennushistoriallisesti arvokas:
Historiallisesti arvokas:
Maisemallisesti arvokas:

Suosituksukset

Piharakennuksella ei ole sellaisia arvoja, jotka edellyttävät suojelua, mutta rakennuspaikka sataman läheisyydessä olisi hyvä huomioida mahdollisessa aluekokonaisuudessa.

Pihapiiriä kuvattuna.

1920-luvun vapaa-ajanrakennusta kuvattuna. Vasemmanpuoleisessa kuvassa on pitkä sisäänkäynnin merkitsevä piharakennus taustalla.

Piharakennus sekä pihatie.

Piharakennus sekä pihatie.

Varvsvägen 11

1900-luvun alun pihapiiri sijaitsee Varvsvägenin/tien varrella rannan läheisyydessä. Pihapiiriin kuuluu yksi piharakennus. Käyttötarkoitus on myöhemmin muuttunut huvilakäyttöön.

Yleiskaava-merkintä: RA-1

Kuvaus

Asuinrakennus 1900-luvun alku

PRT: 1008086553

Leveärunkoinen, hirsinen, punainen asuinrakennus, jossa on ruutuikkunat ja myöhemmin, noin 70-luvulla rakennettu kuisti (kuistia ei 1950-luvun ilmakuvasa, mutta näkyy 1980-luvun ilmakuvasa). Rakennuksessa on betoniperustus ja uusittu maalaamaton profiilipeltikate. Rakennus saattaa olla vanhempikin tai paikalleen siirretty.

Piharakennus

Pihapiirissä on samaa aikakautta päärakennuksen kanssa oleva pitkä lapelkattoinen piharakennus. Vanhoista ilmakuvasa tarkasteltuna, rakennus on alunperin ollut vieläkin pitempi. Rakennukseen on tehty muutoksia käyttöhistorian aikana. Rakennus on maisemallisesti tärkeä pihatien merkitsevä elementti. Rakennuksella on rakennushistoriallista arvoa pihapiiriä täydentävänä rakennuksena.

Arvot

Rakennus on esimerkki 1900-luvun alun varhaisesta rakentamisesta (edustavuus). Rakennukseen myöhemmin lisätty kuisti ilmentää rakentamisen, hoidon ja käytön historiaa ja jatkuvuutta, mutta on mittakaavaltaan rakennuksen alkuperäisistä arvoista poikkeava. Pihapiirissä on säilynyt alkuperäinen piharakennus. Rakennuksen historialliset arvot liittyvät alueen varhaiseen rakentamiseen rannan läheisyydessä. Pihapiirillä on maisemallisia arvoja rannan läheisyydessä sekä Varvsvägenin/tien maisemassa.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas: x

Suosituks

Pihapiiri rakennuksineen suositellaan suojeltavan esimerkkinä alueen varhaisesta rakentamisesta. Päärakennukselle suositellaan palauttavia korjauksia.

Pihapiiriä kuvattuna.

Pihatie ja 1920-luvun asuinrakennus (1).

Asuinrakennus 1930-luvulta.

Asuinrakennus (1).

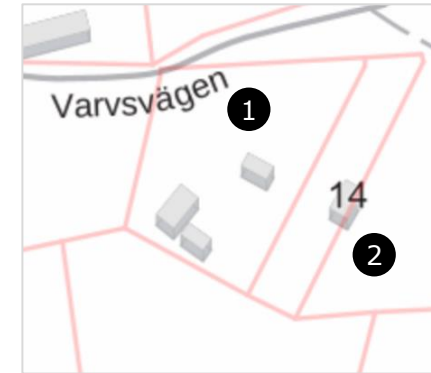

Piharakennukset.

Varvsvägen 14

1900-luvun alun pihapiiri sijaitsee Varvsvägenin/tien varrella rannan läheisyydessä. Väljään pihapiiriin kuuluu kaksi päärakennusta sekä kaksi piharakennusta. Päärakennukset ovat nykyään huvilakäytössä.

Yleiskaava-merkintä: MU-1

Kuvaus

Asuinrakennus (1) 1920-luku

Aikakaudelleen tyypillinen pieni punainen asuinrakennus, jossa ruutuikkunat valkoisilla yksityiskohdilla ja luonnonkiviperustus. Katemateriaali on uusittu (maalamaton profiilipelti). Lapekattoinen ikkunaton kuisti on lisätty myöhemmin, noin 1970-luvulla.

Asuinrakennus (2) 1937 (r.rek)

PRT: 100897121U
Punainen 1 ½ kerroksinen asuinrakennus, johon on kohdistunut julkisivumuutoksia. Rakennusta on lisäeristetty, ikkunat sekä katemateriaali on vaihdettu (maalaamaton profiilipelti). Vanhoista ilmakuivista käy ilmi, että rakennuksessa on ollut täysikorkea kuisti, jonka on todennäköisesti noin 70-luvulla muutettu.

Piharakennukset

Pihapiirissä on piharakennuksia, joista matalampi saattaa olla samalta aikakaudelta päärakennusten kanssa ja toinen (venevaja) todennäköisesti 70-luvulta. Piharakennuksilla ei ole pihapiirin kannalta sellaisia arvoja, jotka edellyttäisivät suojelua.

Arvot

Rakennukset (1 ja 2) ovat esimerkkejä 1900-luvun alun varhaisesta rakentamisesta (edustavuus). Rakennus (1) on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Kuisti on alkuperäisiin arvoihin nähden epäsopeva. Rakennukseen (2) kohdistuneet julkisivumuutokset ovat heikentäneet tämän kulttuurihistoriallista arvoa (ikkunat, kuisti, lisäeristys). Historialliset arvot liittyvät varhaiseen asutushistoriaan.

Raken-
nus (1) Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Raken-
nus (2) Rakennushistoriallisesti arvokas:
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksset

Pihapiiri ja rakennukset 1 ja 2 suositellaan suojeltavan/huomioitavan esimerkkinä alueen varhaisesta rakentamisesta. Päärakennuksille (1 ja 2) suositellaan palauttavia korjauksia.

1800-luvun lopun asuinrakennus.

Asuinrakennusta kuvattuna, taustalla sauna.

Saunarakennus noin 1970-luvulta sekä huvimaja.

Piharakennus.

Varvsvägen 25

1800-1900-luvun taitteen pihapiiri satama-alueen läheisyydessä. Pihapiirissä on piharakennus 1900-luvun alusta sekä sauna 1970-luvulta ja pieni huvimaja. Käyttötarkoitus on myöhemmin muuttunut huvilakäyttöön.

Yleiskaava-merkintä: RA-4

Kuvaus

Asuinrakennus 1800-luvun loppu

PRT: 100935779V

Mansardikattoinen, pitkänurkkainen hirsirakennus, jossa on frontoni. Rakennus on punainen ja siinä on valkoiset yksityiskohdat. Rakennuksessa on ruutuikkunat sekä päädyissä kissanpenkit. Rakennusrekisterissä rakennuksen vuosiluku on 1958, mikä viittaa rakennuksen korjausvuoteen. Tuolloin on todennäköisesti uusittu julkisivuverhous (levyverhous ja rimoitus). Ulko-ovet, savupiippu on uusittu. Rakennuksen katemateriaali sekä syöksytorvet on uusittu hiljattain (maalaaamaton konesaumattu peltikate).

Piharakennukset

Pihapiirissä on sauna noin 1970-luvulta sekä uudempi huvimaja. Pihassa on lisäksi piharakennus 1900-luvun alusta. Piharakennuksilla ei ole pihapiirin kannalta sellaisia arvoja, jotka edellyttäisivät suojelua.

Arvot

Asuinrakennus edustaa aikakautensa asuinrakentamista (edustavuus) ja on hyvin säilyttänyt varhaisen ulkomuotonsa korjauksista huolimatta (alkuperäisyys). Rakennukseen tehdyt julkisivumuutokset ovat pääosin onnistuneita ja soveltuvat rakennuksen alkuperäisiin arvoihin. Historialliset arvot liittyvät varhaiseen asutushistoriaan. Rakennus on näkyvällä paikalla mereltä päin katsottuna.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksset

Rakennus suositellaan suojeltavan/huomiotavan kaavassa esimerkkinä alueen varhaisesta rakentamisesta. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

1900-luvun alun asuinrakennus.

1900-luvun alun asuinrakennusta kuvattuna.

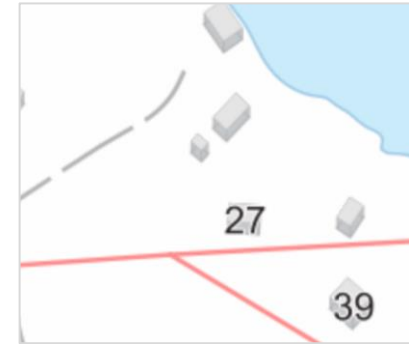
Piharakennuksia noin 1950-luvulta sekä vanha raja- tai linjamerkki.

Varvsvägen 27

1900-luvun alun asuinrakennuksen pihapiiri. Pihapiirissä on lisäksi kolme piharakennusta, jotka ovat todennäköisesti noin 1950-luvulta sekä rajamerkki. Käyttötarkoitus on myöhemmin muuttunut huvilakäyttöön.

Yleiskaava-merkintä: RA-4

Kuvaus

Asuinrakennus 1900-luvun alku

PRT: 100935780W

Pieni 1 ½ kerroksinen korkea punainen asuinrakennus, jossa on valkoiset yksityiskohdat ja vihreä pariovi. Rakennuksessa on erityisen hieno korkea kuisti, todennäköisesti 1920-luvulta. Kuistissa on jugend aiheisia koristeita ikkunan kehyksissä. Osa rakennuksen ikkunoista on vaihdettu. Katemateriaali on vaihdettu (maalaaamaton konesaumattu pelti). Julkisivuverhous on vaihdettu.

Piharakennukset

Pihapiirissä on piharakennuksia noin 1950-luvulta. Rakennuksilla ei ole sellaisia kulttuurihistoriallisia arvoja, jotka edellyttävät suojelua.

Arvot

Huvila edustaa aikakautensa asuinrakentamista (edustavuus) ja on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys) julkisivumuutoksista huolimatta. Historialliset arvot liittyvät satama-alueen varhaiseen asutushistoriaan.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

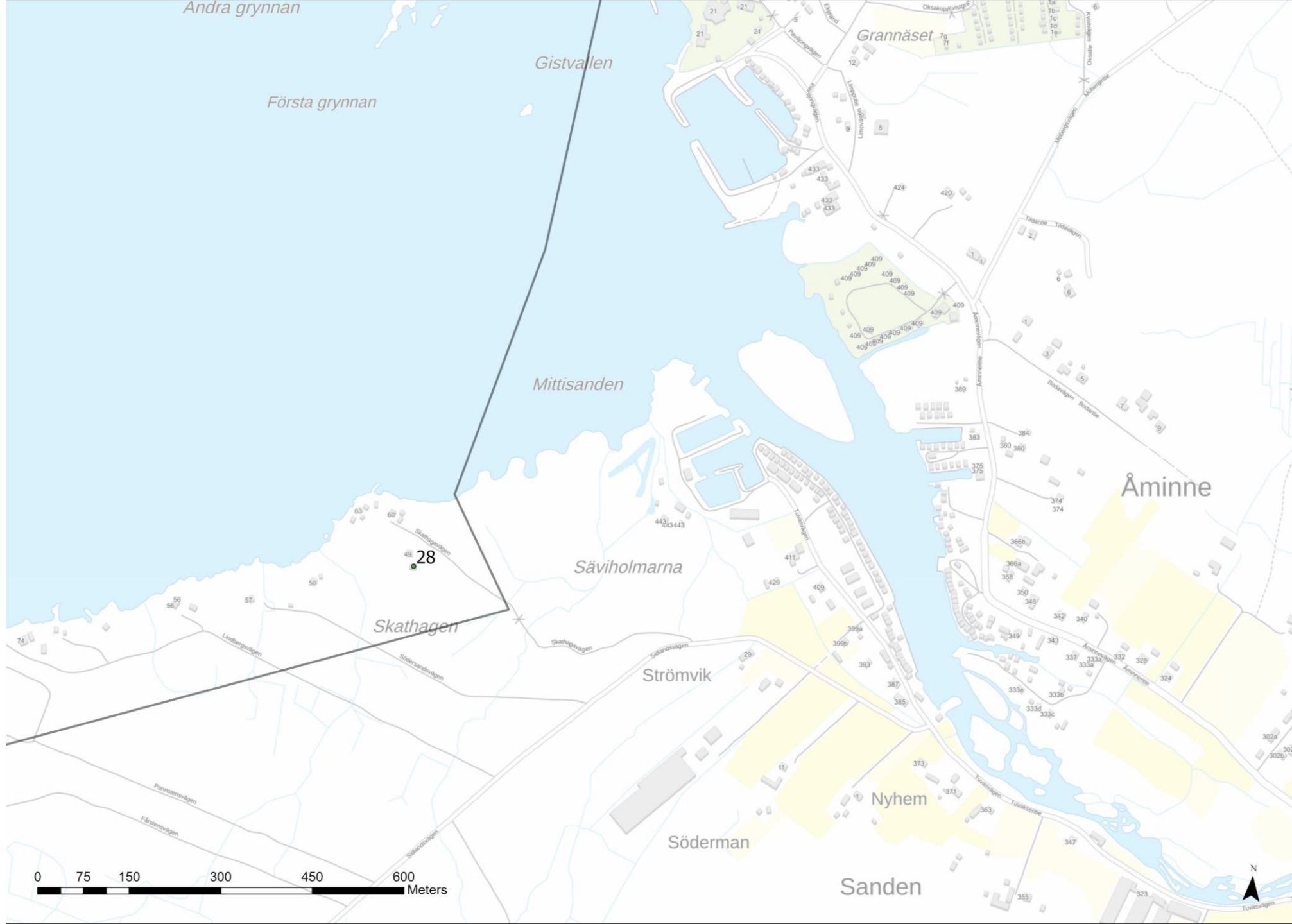
Suosituks

Rakennus suositellaan suojeltavan/huomiotavan kaavassa esimerkkinä alueen varhaisesta rakentamisesta. Asuinrakennukselle suositellaan palauttavia korjauksia.

Sanden (Skathagen)

kohde 28

Alueella on yksi isompi
huvilarakennus 1900-luvun
alusta.

1900-luvun alun pihapiiriä kuvattuna.

1900-luvun alun asuinrakennusta kuvattuna.

Yksityiskohta kivijalasta.

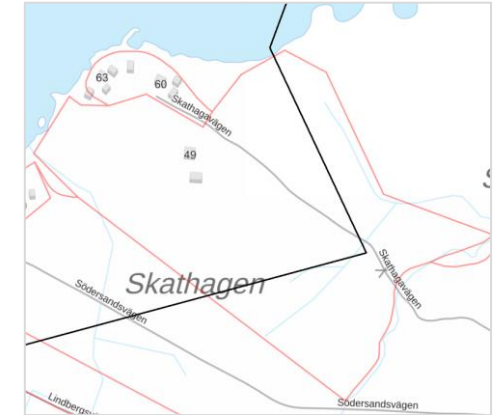
Piharakennus.

Skathagavägen 49

1900-luvun alun huvilan pihapiiri. Pihapiirissä on yksi piharakennus samalta aikakaudelta päärakennuksen kanssa. Rakennus on näkyvällä avoimella paikalla tien varrella.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus v. 1907 (r.rek)

PRT: 1019900653

Pieni 1 ½ kerroksinen korkea punainen huvila, jossa on valkoiset yksityiskohdat. Ikkunoissa on vihreät ikkunapuitteet. Rakennuksessa on korkea kuisti sekä korkea kivijalka ja kellariperustus. Rakennuksessa on erityyisiä kahdenksanruutuisia ikkunoita. Rakennuksen päädyssä on pienet neliöikkunat. Rakennuksessa on vanha saumattu peltikate.

Piharakennus v. 1910 (r.rek)

PRT: 1019900664

Pihapiirissä on piharakennus samalta aikakaudelta. Rakennuksen katemateriaali on uusittu (maalaamaton profiilipelti). Rakennuksella on rakennushistoriallista arvoa pihapiiriä täydentävänä rakennuksena.

Arvot

Rakennus edustaa varhaista huvilarakentamista (edustavuus) ja on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Historialliset arvot liittyvät huvila-asutuksen synty- ja varhaiskauteen. Rakennus on näkyvällä paikalla tien vieressä (maisemalliset arvot).

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituks

Rakennukset suositellaan suojeltavan/huomiotavan kaavassa esimerkkinä alueen varhaisesta rakentamisesta. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

Bergö

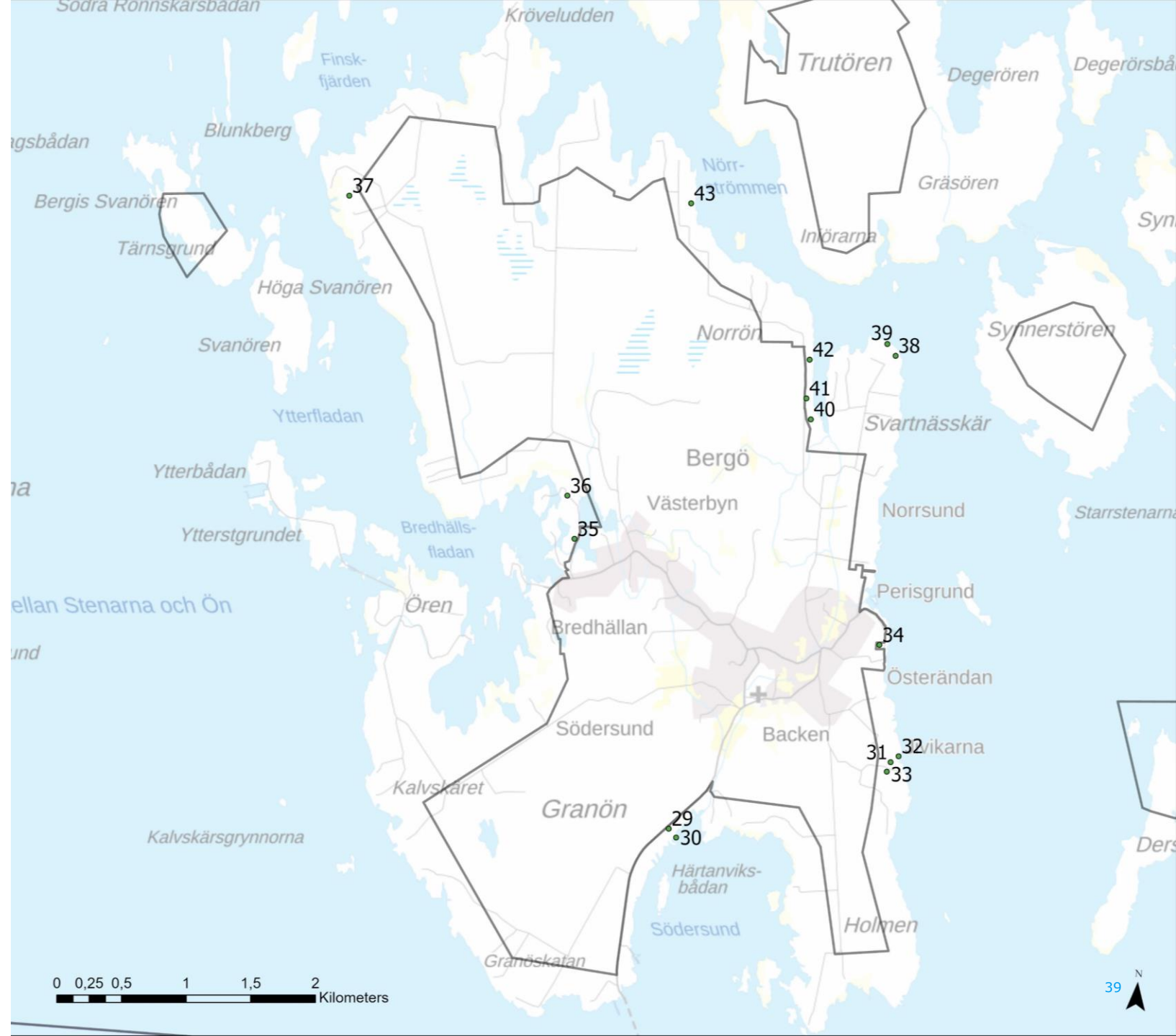
Kohteet 29-43

Bergön pysyvä asutus ja kylä syntyivät 1490-luvulla. Saaren asukkaat harjoittivat hylkeenpyyntiä, talonpoikaipurjehdusta ja karjanhoitoa. Peltopinta-ala oli huomattavasta maankohoamisesta huolimatta hyvin pientä. Saaren alkuperäinen nimi oli Wargö, mutta 1830 nimi muutettiin Bergöksi.

Bergön kylän asutus on väljä. Rakennuskannan vanhinta kerrostumaa ovat 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alun vaatimattomat kalastajämökkit ja maalaistalot, joiden pihapiireissä on säilynyt niitä yhdeltä tai kahdelta sivulta rajaavia talusrakennuksia, samoin muutamia olki- tai ruokokattoisia latoja ja malkakattoisia vilja-aittoja on säilynyt. Österändanissa on runsaasti 1950-luvun rakennuskantaa, Västerbyssä rakennuskanta painottuu 1900-luvun lopulle.

Bergön kylä ja satamat kuvastavat Pohjanmaan rannikon merenkulkua, kalastusta ja veneenrakennusta harjoittanutta saaristoyhdyskuntaa ja sen elinkeinojen tuottamaa rakennettua ympäristöä. Bergön väestö on aina saanut pääosan elannostaan kalastuksesta, hylkeenpyynnistä, veneenrakennuksesta ja merenkulusta. Kalasatamat Perisgrund-saaren itärannalla ja Bredhällan länsirannalla muodostavat kylän päätepiitteet, joiden väliin kylä sijoittuu kumpuilevaa ja kivikkoista maastoa luontevasti mukailevan tien varteen. (RKY, Museovirasto)

Alueella on säilynyt sekä isoja huvilarakennuksia sekä rannikopohjalaistaloja 1900-luvun alusta sekä Maalahdelle perinteistä talonpoikaista rakentamista samalta aikakaudelta.

1900-luvun alun pihapiiriä kuvattuna. Vasemmalla piharakennus ja oikealla asuinrakennus.

1900-luvun alun pihapiiriä Bergön tieltä kuvattuna. Taustalla näkyy venevajoja.

Asuinrakennusta kuvattuna.

Bergöntie 136

Asuinrakennuksen pihapiiri noin 1800-luvun lopusta – 1900-luvun alusta. Väljässä pihapiirissä on asuinrakennuksen lisäksi piharakennus samalta aikakaudelta. Pihapiiri on näkyvällä paikalla Bergöntien varressa.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Asuinrakennus 1939 (r.rek)

PRT: 101509821B
Pitkänurkkainen hirsirakennus on todennäköisesti alunperin 1800-1900-luvun vaihteesta. Rakennusrekisterissä on vuosiluku 1939, jolloin mahdollisesti kuisti on lisätty rakennukseen. Rakennukseen on tehty julkisivumuutoksia, ikkunat ja ulko-ovi sekä katemateriaali on vaihdettu. Rakennus on pitkänurkkainen vain yhdellä nurkalla; rakennusta on mahdollisesti jatkettu myöhemmin.

Piharakennus v. 1939 (r.rek)

PRT: 101509822C

Osin hirsinen pitkä piharakennus on todennäköisesti alunperin 1800-luvulta tai 1900-luvun alusta, kuten asuinrakennus. Piharakennuksella on rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa pihapiiriä täydentävänä rakennuksena.

Arvot

Asuinrakennus edustaa aikakautensa asuinrakentamista (edustavuus) ja rakennuksen alkuperäiset rakennushistorialliset arvot ovat edelleen tunnistettavissa julkisivumuutoksista huolimatta. Historialliset arvot liittyvät varhaiseen asutushistoriaan. Rakennus on näkyvällä paikalla tien vieressä (maisemalliset arvot).

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksset

Pihapiiri rakennuksineen suositellaan suojeltavan/ huomiotavan kaavassa esimerkkinä alueen varhaisesta rakentamisesta. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla/palauttavalla tavalla.

Satama-aluetta kuvattuna.

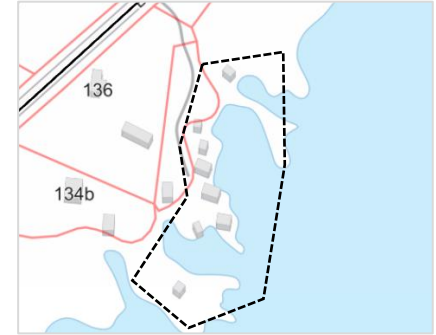

Vanhimmat venevajat ovat pitkänurkkaisia.

Bergöntie, Båodåddin

Vanha satamapaikka, jossa on punaisia venevajoja.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Osa venevajoista ja piharakennuksista on vanhempia ja osa uudempia. Vanhimmat vajat ovat pitkänurkkaisia hirsirakenteisia vajoja, jotka ovat mahdollisesti 1800-luvun lopusta-1900-luvun alusta.

Arvot

Vanha satama-alue edustaa saaristolaiselämää ja merellisiä elinkeinoja Bergössä.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksset

Vanha satama-alue suositellaan suojeltavan/huomioitavan kaavassa esimerkkinä alueen varhaisesta satamatoiminnasta. Alueella tulee täydennysrakentaessa huomioida mittakaava ja alueen kulttuurihistorialliset arvot.

Nyback, Jivikarna

Alueen rakentaminen on pienimittakaavaista. Alueen vanhempi rakentaminen on enimmäkseen noin 1950-luvun pienimittakaavaisia lomarakennuksia sekä venevajoja. Alueella on myös muutamia vanhempia rakennuksia 1900-luvun alusta. Lisäksi alueella on rakentamista 70-80-luvuilta ja 2000-luvulta. Useimpiin vanhempiin rakennuksiin on kohdistunut muutostoimenpiteitä.

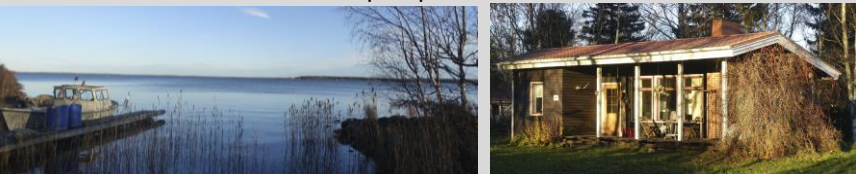
1950-luvun pieni lomarakennus, jossa on julkisivumuutoksia.

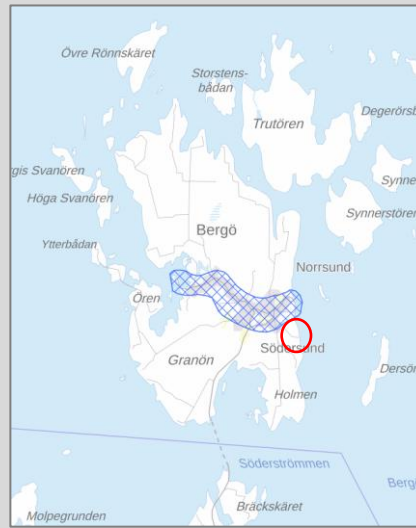
Piharakennuksia alueelta, joissa on vaihtelevia julkisivumateriaaleja.

1960-luvun lomarakennuksen pihapiiri.

Venevalkaman alue sekä 1970-luvun hieno lomarakennus.

MML taustakartalla esitetty punaisella, missä alue sijaitsee.

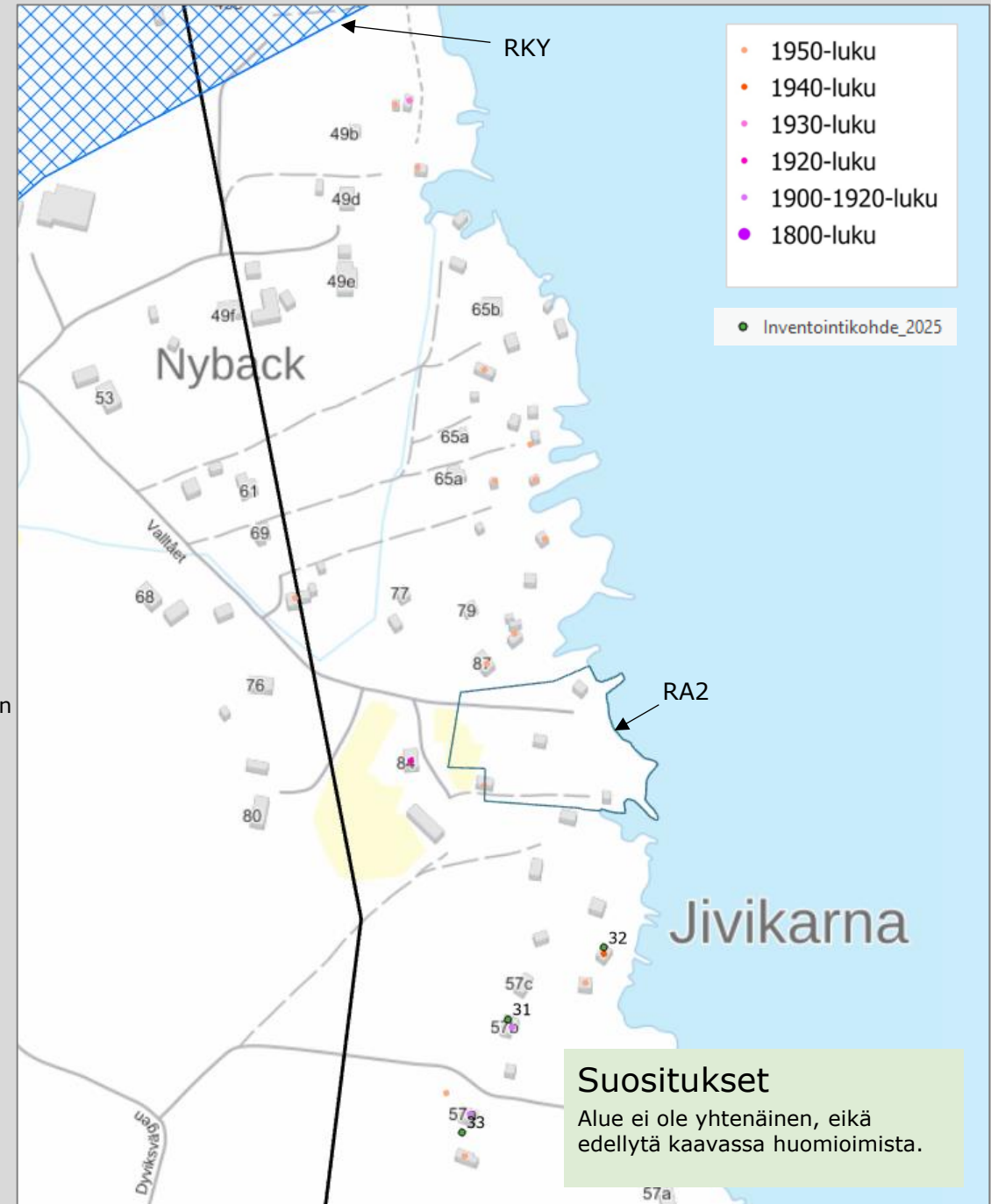
RA-2 aluetta, 1900-luvun alkupuolen piharakennus.

1960-luvun tyylipiirtein muutettu vanhempi asuinrakennus.

Vanhempi piharakennus.

Etualueella rakennus 57 b ja taka-alalla rakennus 57c. Pihapiirissä on kiviaitaa.

Asuinrakennusta kuvattuna.

Asuinrakennusta kuvattuna.

Piharakennus.

Dyviksvägen 57b

Osoitteessa 57b 1900-luvun alun pihapiiriin kuuluu päärakennus sekä piharakennus. Pihapiirissä on lehtipuita ja kiviaitaa.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Asuinrakennus 1906 (r.rek)

PRT: 101471912F

Pitkänurkkainen 1 ½ kerroksinen hirsirakennus on todennäköisesti alunperin 1800-luvun lopusta tai 1900-luvun alusta. Rakennuksessa on perinteinen punainen väritys valkoisilla yksityiskohdilla. Rakennuksessa on harjan korkuinen näyttävä kuisti. Rakennuksessa on luonnonkivijalka. Ulko-ovi on vihreä kaksoispeiliovi. Katemateriaali on uusittu (saumattu pelti). Ikkunat ja ulko-ovi ovat 1900-luvun luvun alusta. Rakennusta on ylläpidetty ja korjattu.

Piharakennus v. 1987 (r.rek)

PRT: 101471915K

Rakennusrekisterin mukaan 1980-luvulla rakennettu matala punainen piharakennus.

Arvot

Asuinrakennus edustaa aikakautensa asuinrakentamista ja on alueelle tyypillinen rannikopohjalaistila (edustavuus, tyypillisuus). Rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkoasunsa (alkuperäisyys). Rakennukseen tehdyt muutokset ilmentävät rakentamisen, hoidon ja käytön historiaa ja jatkuvuutta (historiallinen kerroksisuus). Korjaukset ovat onnistuneita. Historialliset arvot liittyvät varhaiseen asutushistoriaan. Pihapiiri luo itsenäisesti maisemallisia arvoja.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituks

Pihapiiri sekä asuinrakennus kiviaitoineen suositellaan suojeltavan kaavassa esimerkkinä alueen varhaisesta rakentamisesta. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

Lomarakennus (1) 1940-luvulta.

Lomarakennus (2) 1970-luvulta.

Piharakennus 1950-luvulta.

Lomarakennus (3) 1970-luvulta.

Piharakennus noin 1950-luvulta.

Dyviksvägen 57c

Osoitteessa 57c on 1970-luvun lomarakennus ja sekä kiinteistön pohjoisosissa kaksi muuta pientä lomarakennusta, joista toinen on 1940-luvulta ja pohjoisin 1970-luvulta. Alueella on myös piharakennus. Pihapiiri on tyypillinen esimerkki lomarakentamisesta, jossa on rakennuksia eri aikakausilta.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Lomarakennus (1) 1946 (r.rek)

PRT: 104153638S
Korkea, pieni, lapekattoinen lomarakennus. Rakennuksessa on pienet neliruutuiset ikkunat. Rakennuksessa on perinteinen punainen väritys valkoisilla yksityiskohdilla.

Lomarakennus (2) v. 1971 (r.rek)

PRT: 101471916L

Pitkä matala lomarakennus. Rakennuksessa on perinteinen punainen väritys valkoisilla yksityiskohdilla.

Lomarakennus (3) v. 1970 (r.rek)

PRT: 101471914J

Leveä 1 ½ kerroksinen lomarakennus, jossa on sisäänvedetty sisäänkäynti.

Piharakennukset

1950-luvun piharakennukset täydentävät lomarakennusten pihapiiriä. Niillä ei ole sellaista rakennushistoriallista arvoa, mikä edellyttäisi suojelua.

Arvot

Lomarakennus (1) edustaa alueen varhaista pienimittakaavaista lomarakentamista, rakennuksessa on funktionalismin piirteitä (edustavuus, kerroksisuus).

Lomarakennus (2) ja (3) ovat aikakaudelleen tyypillistä rakentamista (tyypillisuus).

Pihapiiri on ajallisesti kerroksinen ja tyypillinen esimerkki lomarakentamisesta.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas:
Maisemallisesti arvokas:

Suosituks

Rakennuksilla ei ole sellaisia rakennushistoriallisia arvoja, mitkä edellyttäisivät suojelua.

Pihapiiriä kuvattuna.

Lomarakennusta kuvattuna.

Sisäänkäynti.

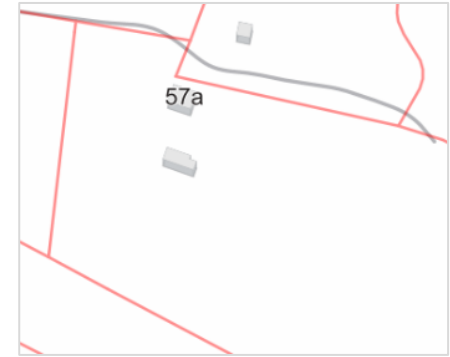

Piharakennus.

Dyviksvägen 57a

Asuinrakennuksen pihapiiri 1800-luvun lopusta- 1900-luvun alusta. Pihapiiriin kuuluu päärakennuksen lisäksi piharakennus.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Asuinrakennus 1928 (r.rek)

PRT: 1014816066

Pitkänurkkainen 1 ½ kerroksinen hirsirakennus on todennäköisesti alunperin 1800-luvun lopusta tai 1900-luvun alusta. Inventointialueella on monia samantyyppisiä hirsirakennuksia. Rakennus on keltainen valkoisilla yksityiskohdilla. Rakennukseen on tehty paljon muutoksia. Rakennuksen ikkunat ja katemateriaali on vaihdettu. Rakennuksessa on myös uusia aukotuksia. Kuisti/lisärakennus on lisätty noin 1970-luvulla. Kuistin edustalla on terassi.

Piharakennus

PRT: 1041530571

1900-luvun alkupuolella rakennettu piharakennus, jota on muutettu. Rakennuksella ei ole sellaisia rakennushistoriallisia arvoja, jotka edellyttävät suojelua.

Arvot

Alkuperäisen rakennuksen muoto on edelleen tunnistettavissa, mutta rakennusta on muutettu niin voimakkaasti, että sen aluperäiset arvot ovat kadonneet.

Rakennushistoriallisesti arvokas:
Historiallisesti arvokas:
Maisemallisesti arvokas:

Suosituks

Ei edellytä suojelua. Suositellaan palauttavia korjauksia asuinrakennukselle.

Bredhällanin satama-alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön "Bergön satamat ja saaristokylä". Bredhällan kalasatamassa on säilynyt pieniä vene- ja verkkovajoja. Etenkin Bredhällanissa on vielä jäljellä vanhaa rakentamistapaa edustavia latomaisia kalavajoja. Bredhällan Salteriet, kalasuolaamo, on rakennettu 1930. Bredhällanista oli henkilöliikenne- ja rahtilaivayhteys Vaasaan 1962 saakka. Bredhällanin länsipuolelle valmistui Ytterbådanin kalasatama 1997.

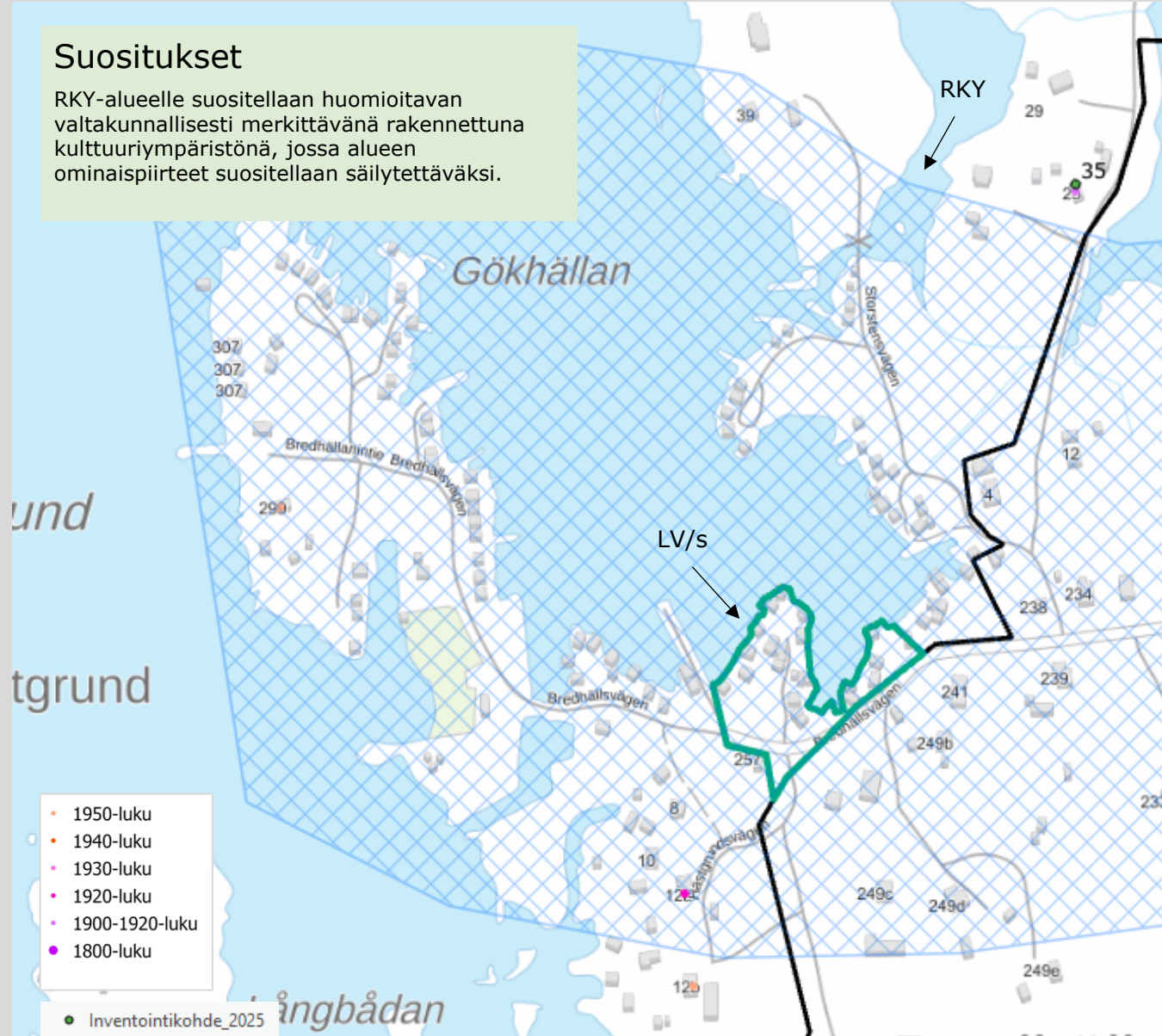
(RKY-Museovirasto)

MML taustakartalla esitetty punaisella alueen sijainti.

Satama-alueita kuvattuna.

MML taustakartalla esitetty alueen sijainti- ja ajoitustietoja.

Satama-alueita kuvattuna. Etualalla vanha verkkovaja.

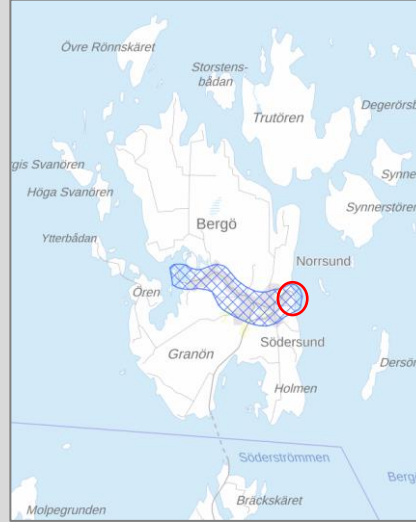
Satama-alueita ja venevajoja kuvattuna.

Perisgrund

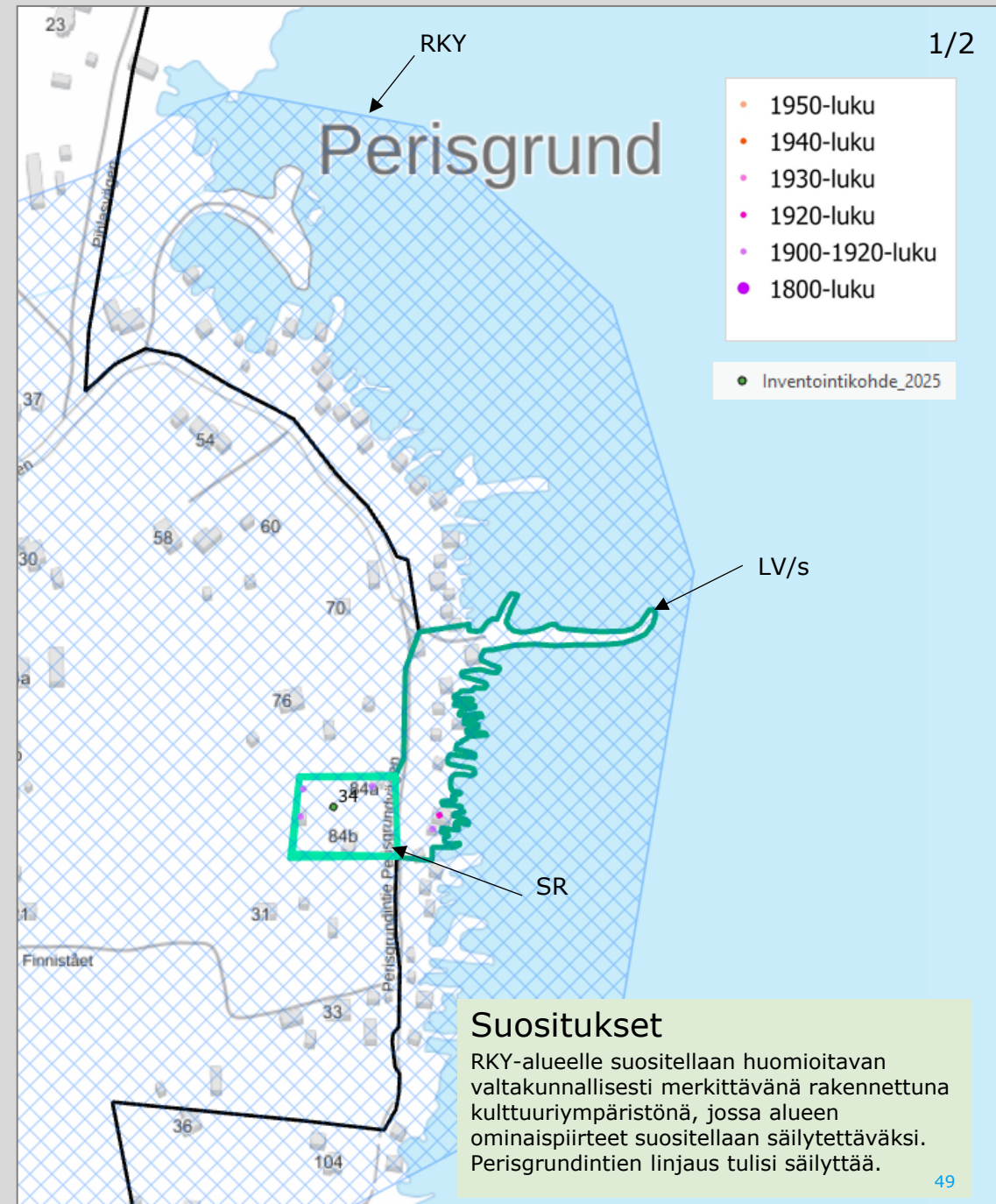
Perisgrundin satama-alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön "Bergön satamat ja saaristokylä". Perisgrundin kalasatamissa on säilynyt pieniä vene- ja verkkovajoja. Perisgrundissa venevajat sijoittuvat rantaan epäsäännöllisesti ja väljästi. Edelleen käytössä olevan sataman vanhojen venevalkamien kivilademat ovat hyvin säilyneitä. Perisgrund oli ennen Bergön pääsatama ja silakankalastajien lähtösatama keväisin. Vuorolaiva Korsnäsistä Vaasaan kulki sen kautta 1900-luvun ensimmäisellä puoliskolla. Talvitie aurattiin Maalahteen ja Vägviikkiin. Perisgrundin ja Vaasan välillä oli henkilöliikenne- ja rahtilaivayhteys 1938-1962. (RKY-Museovirasto)

Satama-aluetta kuvattuna.

MML taustakartalla esitetty punaisella alueen sijainti.

Perisgrund

Perisgrundin aluetta kuvattuna.

Pihapiiriä kuvattuna.

Perisgrundvägen 84 a-b

1800-luvun lopun -1900-luvun alun pihapiiri, joka sijaitsee näkyvällä paikalla pienessä rinteessä Perisgrundvägenin varrella. Pihapiiriä reunustaa kiviaita, jonka sisäpuolella on kaksi asuinrakennusta, pihassa on lisäksi kaksi piharakennusta. Rannassa sijaitsee kokonaisuuteen kuuluva venevaja ja sauna. Pihapiiri kuuluu RKY-alueeseen.

Yleiskaava-merkintä: SR

Kuvaus

Vapaa-ajanrakennus (1) 1918 (r.rek)

PRT: 101500520A

Kaksikerroksinen, näyttävä, hirsirakenteinen, mansardikattoinen asuinrakennus, jossa on kissanpenkit ja useita hienoja jugend aiheisia yksityiskohtia. Rakennus on keltainen, katto punaista konesaumattua peltiä ja yksityiskohdat ovat valkoisia. Ikkunaristikoissa on punaista ja yksityiskohdissa, kuten kissanpenkeissä on sinistä. Rakennuksessa on koristeellinen matala kuisti, joka on osittain lasitettu ja osittain avoin. Ikkunat ja ovet ovat alkuperäiset. Rakennus on Anders Kromanin itselleen rakentama. Rakennuksessa on kiviperustus.

Vapaa-ajanrakennus (2) 1900 (r.rek)

PRT: 101500521B

Perinteisen pohjalaistalon mallinen iso 1 1/2 kerroksinen asuinrakennus, jonka sivussa on kuisti. Rakennuksen ikkunoissa on jugend aiheista koristusta (korkeat peitelaudat). Rakennuksessa on kiviperustus.

Venevaja (3) 1924 (r.rek) ja sauna (4)

PRT: 3 1041632937, 4 1041632959

Koristeellinen asuinrakennuksen (1) samaa tyyliä edustava venevaja, jossa on hienoja koristeellisia jugend aiheisia yksityiskohtia. Entinen uimahuone on muutettu saunaksi.

Piharakennukset: Kaksi muuta piharakennusta edustavat samaa aikakautta. Toinen rakennuksista on paja.

Arvot

Pihapiiri on poikkeuksellisen hieno jugend-tyylinen kokonaisuus (harvinaisuus). Rakennukset ovat erityisen hyvin säilyttäneet alkuperäisen ulkoasunsa ja edustavat aikakautensa jugend tyyliisuuntaista rakentamista (edustavuus, alkuperäisyys). Erityisesti asuinrakennus (1) sekä tähän liittyvä venevaja ovat hienoja esimerkkejä tästä. Venevaja on erityisen edustava ja siksi myös harvinainen (harvinaisuus). Historialliset arvot liittyvät huvila-asutuksen synty- ja varhaiskauteen Bergössä. Pihapiiri sijaitsee näkyvällä paikalla sataman länsipuolella kiviaidan reunustaman Perisgrundvägen/tien varrella (maisemalliset arvot).

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksat

Pihapiiri kiviaitoineen ja rakennuksineen suositellaan suojeltavan. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla. Kiviaita ja tie tulee myös huomioida kokonaisuudessa.

Asuinrakennus (1).

Asuinrakennus (2).

Venevaja ja sauna.

Venevaja ja sauna.

Piharakennus.

Perisgrundvägen 84 a-b

Perisgrundintien vanhaa linjausta kuvattuna.

Historia

Vuonna 2012 tilan omistivat Paul ja Marja-Terttu Malmari. Marja-Terttu on aiemman omistajan Anders Kronmanin lapsenlapsi. Talo on yksi ensimmäisistä kolmesta talosta, joita käytettiin pelkästään vapaa-ajan asuntona Bergössä. Anders omisti mökin vuosisadan vaihteesta lähtien. 1900-luvun alussa hän suurensi mökkiä muutamalla hirsikierroksella ja rakensi eteisen ja verannan. Uuden mökin rakensi Kronman itse vuonna 1914 omaan tyyliinsä. Sisustus on autenttinen ja kalusteet ovat erityisesti taloon sopiviksi nikkaroituja. Tontilla on edelleen toimiva paja. Kaikki, mitä Anders on rakentanut, on säilytetty tontilla. Anders on kirjoittanut neljä muistelmateosta elämästään. Hän syntyi Vikbyssä. Kun hän oli 18-vuotias, hän purjehti ensimmäisen kerran Bergöön veneellä, joka oli ostettu Vaasan torilta. Matka tapahtui 1800-luvun lopulla ja kesti 18 tuntia. Silloin hän sai asua luotsien mökissä Södersundissa Bergössä.

(KIOSKI-tietokanta)

Pihapiiriä kuvattuna Svartbådavägenin varrelta.

Asuinrakennusta kuvattuna.

Tien varrella sijaitseva piharakennus.

Piharakennuksia sekä pihapiiriä kuvattuna.

Svartbådavägen 25

Näkyvällä paikalla Svartbådavägenin varrella oleva 1920-luvun pihapiiri. Pihapiiriin kuuluu asuinrakennuksen lisäksi kolme piharakennusta. Pihapiirin ympärillä on punaista lautarakenteista aitaa.

Yleiskaava-merkintä: A

Kuvaus

Asuinrakennus 1920 (r.rek)

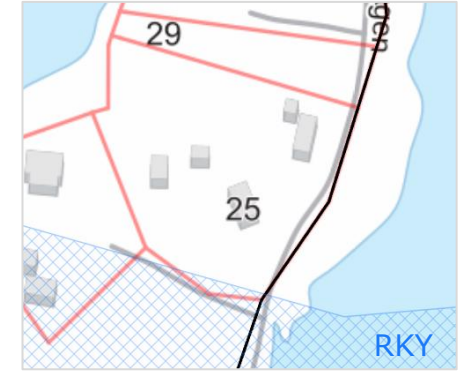
PRT: 1014909974

Punainen 1 ½ kerroksinen asuinrakennus, jossa on valkoiset yksityiskohdat ja punainen peiliövi. Katemateriaalina on vihreä konesaumattu pelti. Rakennuksessa on korkea mansardikattoinen kuisti. Rakennuksen katto kaareutuu hieman ylöspäin ja antaa viitteitä jugendista. Myös nurkkalaudat ovat leveät ja räystäät ovat vuoratut. Rakennuksen ikkunoissa on vihreät ikkunapuitteet.

Piharakennukset

Pihapiirissä on kolme piharakennusta. Tien vierisellä pitkällä piharakennuksella on maisemallisia ja rakennusperinteisiä arvoja pihapiiriä täydentävänä rakennuksena.

Muilla piharakennuksilla ei ole sellaisia arvoja, mitkä edellyttäisivät suojelua.

Arvot

Asuinrakennus edustaa aikakautensa asuinrakentamista ja siinä on kansallisromanttisia piirteitä (edustavuus). Rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Historialliset arvot liittyvät varhaiseen asutushistoriaan. Piharakennuksilla on pihapiiriä täydentävä merkitys. Pihapiiri sijaitsee näkyvällä paikalla tien laidalla ja rannassa (maisemalliset arvot).

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas: x

Suositukses

Pihapiiri ja sen vanhimmat rakennukset suositellaan suojeltavan. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla. Maisemallinen piha-aita sekä tien varren pitkä piharakennus olisi suositeltavaa säilyttää.

Pihapiiriä kuvattuna.

Svartbådavägen 67

Näkyvällä paikalla Svartbådavägenin varrella oleva 1930-luvun pihapiiri. Pihapiiriin kuuluu asuinrakennuksen piharakennus.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Lomarakennus 1930 (r.rek)

PRT: 101529072B

Punainen 1 ½ kerroksinen lomarakennus, jossa on valkoiset yksityiskohdat. Katemateriaalina on vihreä konesaumattu pelti. Rakennuksessa on korkea kuisti. Rakennusta on lisäeristetty ja ikkunoita on vaihdettu. Myös ikkunoiden aukotuksia on muutettu ja levennetty. Rakennusta on laajennettu itäisellä julkisivulla.

Piharakennukset

Pihapiirissä on pieni punainen piharakennus.

Arvot

Alkuperäisen rakennuksen muoto on edelleen tunnistettavissa. Asuinrakennukseen tehdyt muutostyötoimenpiteet heikentävät tämän rakennushistoriallista arvoa.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas:
Maisemallisesti arvokas:

Suosituks

Rakennuksella ei ole sellaisia rakennushistoriallisia, maisemallisia tai historiallisia arvoja, mitkä edellyttäisivät suojelua.

Galgören

Galgörenin alueella on kivikkoista saaristomaisemaa. Tunnelma alueella on hiljainen ja levollinen, sillä alue on noin 4 km etäisyydellä kyläkeskuksesta. Alueella on kaksi pihapiiriä 1800-luvulta. Vaikka rakennuksia on korjattu ja muutettu, pihapiirien väljä tunnelma ja maisema antavat aitoa 1800-luvun tunnelmaa. Seuraavaksi esitellään rakennuskohteet 37 ja 38.

1800-luvun pihapiirit, etualalla kohde (2) ja taka-alalla kohde (1). Ruopattu vanha venesatama.

Smeds H: Bergö ja Maalahti 1884 - 1920 (på grundval av lantmäterikartor)

Näkymä merelle.

Pihapiiriä kuvattuna lännestä (rannan suunnasta).

Rakennuksen läntinen julkisivu.

Kivijalka.

Rakennuksen itäinen julkisivu.

Piharakennukset.

Galgörsvägen

Rauhallisessa saaristomaisemassa sijaitseva 1800-luvun lopun -1900-luvun alun väljä pihapiiri. Samalla tontilla sijaitsee myös toinen pihapiiri samalta aikakaudelta. Rakennusten historia liittyy todennäköisesti merellisiin elinkeinoihin. Maalahdessa on useita samantyyllisiä rakennuksia. Pihapiirissä on kaksi vanhaa piharakennusta todennäköisesti samalta aikakaudelta.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

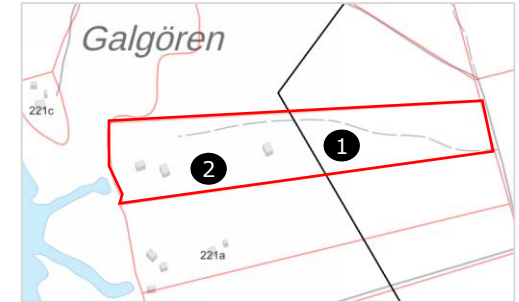
Asuinrakennus (1) 1800-luvulta

PRT: 1012272228

Punainen, pieni, 1 ½ kerroksinen asuinrakennus, jossa on valkoiset yksityiskohdat ja valkoinen ovi. Katemateriaalina on maalaamaton konesaumattu pelti (uusi). Rakennusta on korjattu ja muutettu, osa ikkunoista on vaihdettu. Rakennuksen pätyyn on lisätty ovi ja katettu terassi. Savupiippu on myös uusittu sekä osa julkisivuvehouksesta. Rakennuksessa on kiviperustus. Nykyään rakennus toimii lomarakennuksena.

Piharakennukset

Pihapiirissä on kaksi vanhempaa piharakennusta, joista toinen on vanha kalavaja. Rakennukset saattavat olla 1800-1900-luvun vaihteesta.

1/2

Arvot

Asuinrakennus edustaa aikakautensa pienempää perinteistä asuinrakentamista Maalahdessa, jota on säilynyt vähän (edustavuus, tyyppillisuus, harvinainen). Rakennus melko hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa, tehdyistä muutoksista huolimatta (alkuperäisyys). Historialliset arvot liittyvät Maalahden varhaiseen asutushistoriaan sekä sijainnista päätellen, todennäköisesti merellisiin elinkeinoihin. Pihapiirikaksikko toimii tietoa lisäävänä esimerkkinä merellisistä elinkeinoista Bergössä (historiallinen todistusvoimaisuus). Pihapiiri luo itsenäisesti maisemallisia arvoja ja on mereltä käsin näkyvällä paikalla.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas: x

Pihapiiriä kuvattuna pihatieltä.

Asuinrakennusta kuvattuna. Vasemmanpuoleisessa kuvassa näkyy taustalla kohde (1).

Asuinrakennuksen meren puoleinen läntinen julkisivu.

Piharakennus.

Galörsvägen

Rauhallisessa saaristomaisemassa sijaitseva 1800-luvun lopun -1900-luvun alun väljä pihapiiri. Pihapiiri sijaitsee rannan tuntumassa. Taaempänä sijaitsee toinen pihapiiri samalta aikakaudelta. Rakennusten historia liittyy todennäköisesti merellisiin elinkeinoin. Maalahdessa on useita samantyyliisiä asuinrakennuksia. Pihapiirissä on lisäksi piharakennus.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

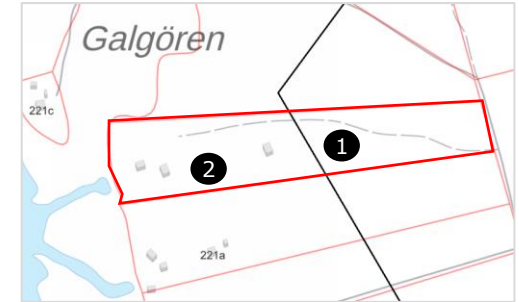
Asuinrakennus (2) 1800-luvun loppu

PRT: 101529087U

Punainen, pieni, 1 ½ kerroksinen, hirsinen, pitkänurkkainen asuinrakennus, jossa on valkoiset yksityiskohdat ja valkoinen ovi. Nurkkalaudat, följärit sekä ikkunoiden ja ovien peitelaudat on maalattu harmaiksi. Katemateriaalina on maalaamaton profiilipelti (uusi). Rakennusta on korjattu, kaikki ikkunat sekä ulko-ovi on vaihdettu. Julkisivuverhouk on uusittu, tämän yhteydessä on saatettu muuttaa pohjoisen päädyn ikkunajakoa. Rakennuksen perustus on betonipinnalla.

Piharakennukset

Pihapiirissä on piharakennus mahdollisesti 1950-60-luvulta.

2/2

Arvot

Asuinrakennus edustaa aikakautensa pienempää perinteistä asuinrakentamista Maalahdessa, jota on säilynyt vähän (edustavuus, tyypillisuus, harvinainen). Rakennus melko hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa, tehdyistä muutoksista huolimatta (alkuperäisyys). Historialliset arvot liittyvät Maalahden varhaiseen asutushistoriaan sekä sijainnista päätellen, todennäköisesti merellisiin elinkeinoin. Pihapiirikaksikko toimii tietoa lisäävänä esimerkkinä merellisistä elinkeinoista Bergössä (historiallinen todistusvoimaisuus). Pihapiiri luo itsenäisesti maisemallisia arvoja ja on mereltä käsin näkyvällä paikalla.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas: x

Suosituks

Pihapiirit (1) ja (2) rakennuksineen suositellaan suojeltavan. Myös ympäröivää maisemaa ja venevalkama tulisi huomioida. Rakennukset tulee korjata niiden alkuperäiset arvot palauttavalla tavalla.

Lomarakennuksen läntinen julkisivu.

Lomarakennusta ja tämän yksityiskohtia kuvattuna.

Piharakennuksia kuvattuna.

Svartnäsvägen 140a

Näkyvällä paikalla rannassa sijaitseva 1920-luvun pihapiiri. Pihapiiriin kuuluu asuinrakennuksen lisäksi kolme piharakennusta.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Lomarakennus 1920 (r.rek)

PRT: 1014717829

Keltainen, isokokoinen, kaksikerroksinen huvila, jossa on valkoiset yksityiskohdat ja punainen peiliovi. Katemateriaalina on maalaamaton konesaumattu pelti (uusittu). Rakennuksessa on korkea näyttävä veranta. Rakennuksessa on isoja ruutuikkunoita. Rakennuksen ikkunat ja ulko-ovi ovat alkuperäiset. Rakennuksessa on kiviperustus. Lomarakennus on alunperin rakennettu vierasmökiksi (haastattelutieto).

Piharakennukset

Pihapiirissä on kolme piharakennusta. Rannassa sijaitseva venevaja on mahdollisesti 60-70-luvulta. Kaksi muuta piharakennusta ovat noin 80-luvulta.

1/2

Arvot

Rakennus on tyypillinen suurhuvila (tyypillisuus). Se edustaa huvila-asutusta Bergössä (edustavuus, historialliset arvot). Rakennus on yksi harvoista säilyneistä suurhuviloista Bergössä (alueellinen harvinaisuus). Rakennus on erityisen hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa sekä yksityiskohtia (alkuperäisyys). Pihapiiri sijaitsee näkyvällä paikalla tien laidalla ja rannassa.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituks

Lomarakennus suositellaan suojeltavan. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

Svartnäsvägen 140a

Kuva huvilasta Maalahden kulttuuriympäristöohjelma (2015), Tiina Sjögren, KIOSKI-tietokanta. Ovi oli alunperin ruskea.

Historia

Huvilan rakensi rehtori Johan Wilhelm Samberg (s. 1861 Vaasassa, k. 1923 Bergössä) vieraiden majoittamiseksi ja ajatellen tyttäriään, jotka ajan myötä perustaisivat perheitä. Johan Wilhelm Samberg toimi Vaasan teollisuuskoulun rehtorina. Hän oli myös Wasa Elektriska Ab:n johtaja, jonka hän oli mukana perustamassa vuonna 1892, sekä Wasa Telefon Ab:n johtaja ja yhtiöiden hallitusten jäsen sekä jonkin aikaa kaupunginvaltuuston jäsen. Jo noin vuonna 1890 Johan Wilhelm Samberg alkoi vieraillla Bergössä. Hän vuokrasi kesäasunnon Södersundissa ja asui jonkin kesän veneessään Norrsundetissa. Vaasasta Bergöhön hän matkusti ensin purjeveneellä ja myöhemmin omalla höyryveneellä. Rehtori Samberg, kuten hän halusi tulla kutsutuksi, kalasteli mielellään ja paikka on merkitty merikarttaan nimellä Sandbergs sten (Sandbergin kivi), mutta oikea nimi on Sambergs sten (Sambergin kivi). Bruskärin kärjessä, kuten paikkaa kutsutaan, missä talo sijaitsee, oli ainakin kesäaikaan useita piikoja, jotka asuivat palvelijakammarissa ulkorakennuksessa. Navetassa oli muutama lehmä ja vuohi. Ulkorakennus paloi vuonna 1951 villakauden päätöksen yhteydessä. Talossa on sisäänkäynti länteen ja päärakennus on suunnattu niin, että Samberg pystyi toivottamaan vieraat tervetulleiksi aamupalalle lyömällä gongia portailla. Rehtori Sambergin kuoleman jälkeen koko kiinteistön omisti leski Aina. Hänen kuollessaan vuonna 1938 tyttäret Anna (naimisissa Mitts), Inga ja Rut (naimisissa Hallbäck) ottivat sen haltuunsa. Ennen Jan Mittsiä talon omisti Johan Wilhelm Sambergin tyttärenpoika Ingmar Mitts. Ingmar asui Ruotsissa ja taloa käytettiin vapaa-ajan asuntona. (Vår Hembygd Korsnäs-Malax-Närpes 2004)

(KIOSKI-tietokanta)

Asuinrakennusta kuvattuna.

Sauna.

Piharakennus.

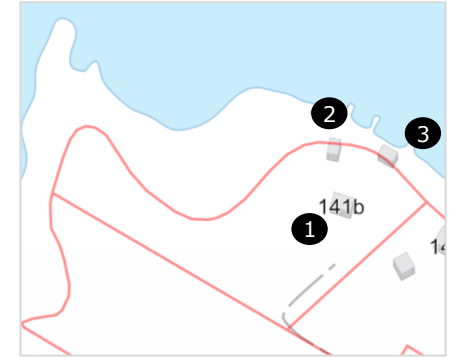

Hirsinen piharakennus. Uusi saunarakennus.

Svartnäsvägen 141b

Rauhallisessa saaristomaisemassa sijaitseva 1900-luvun alun väljä pihapiiri. Rakennuksen historia liittyy sijaintinsa puolesta todennäköisesti merellisiin elinkeinoin. Maalahdessa on useita samantyyliisiä rakennuksia. Pihapiirissä on kaksi vanhaa piharakennusta todennäköisesti samalta aikakaudelta sekä sauna myöhemmältä ajalta.

Yleiskaava-merkintä: A

Kuvaus

Lomarakennus (1) v. 1903 (r.rek)

PRT: 1014717774
Perinteinen 1 ½ kerroksinen 1800-luvun lopun hirsinen, pitkänurkkainen asuinrakennus Maalahdessa. Rakennus on punainen ja siinä on valkoiset yksityiskohdat. Rakennusta ollaan parhaillaan peruskorjaamassa. Ikkunat sekä ulko-ovi ovat alkuperäiset. Rakennuksessa on kiviperustus. Ulko-oven päällä on perinteinen kolmion muotoinen koristeaihe sekä kamaaikkunat. Läntisen julkisivun ikkunoissa on siniset ikkunapuitteet. Ylemmässä ikkunassa on niin ikään kolmiokoristeaihe.

Piharakennus (3) v. 1920 (r.rek)

PRT:1014717785
Hirsinen piharakennus, jolla on rakennusperinteistä ja maisemallista arvoa. Rakennus on pitkä ja hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa. Katemateriaali on uusittu.

Sauna (2) v. 1950 (r.rek)

PRT: 1014717763
1950-luvun hyvin alkuperäisen ulkomuotonsa säilyttänyt piha-sauna, jolla on maisemallista ja rakennusperinteistä arvoa.

Arvot

Asuinrakennus edustaa alueen varhaista talonpoikaista rakentamista (edustavuus). Rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Historialliset arvot liittyvät varhaiseen asutushistoriaan sekä mahdollisesti merellisiin elinkeinoin. Pihapiiri sijaitsee näkyvällä paikalla rannassa Svartnäsvägenin päässä.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksat

Pihapiiri sekä rakennukset 1-3 suositellaan suojeltavan. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

Norrsund

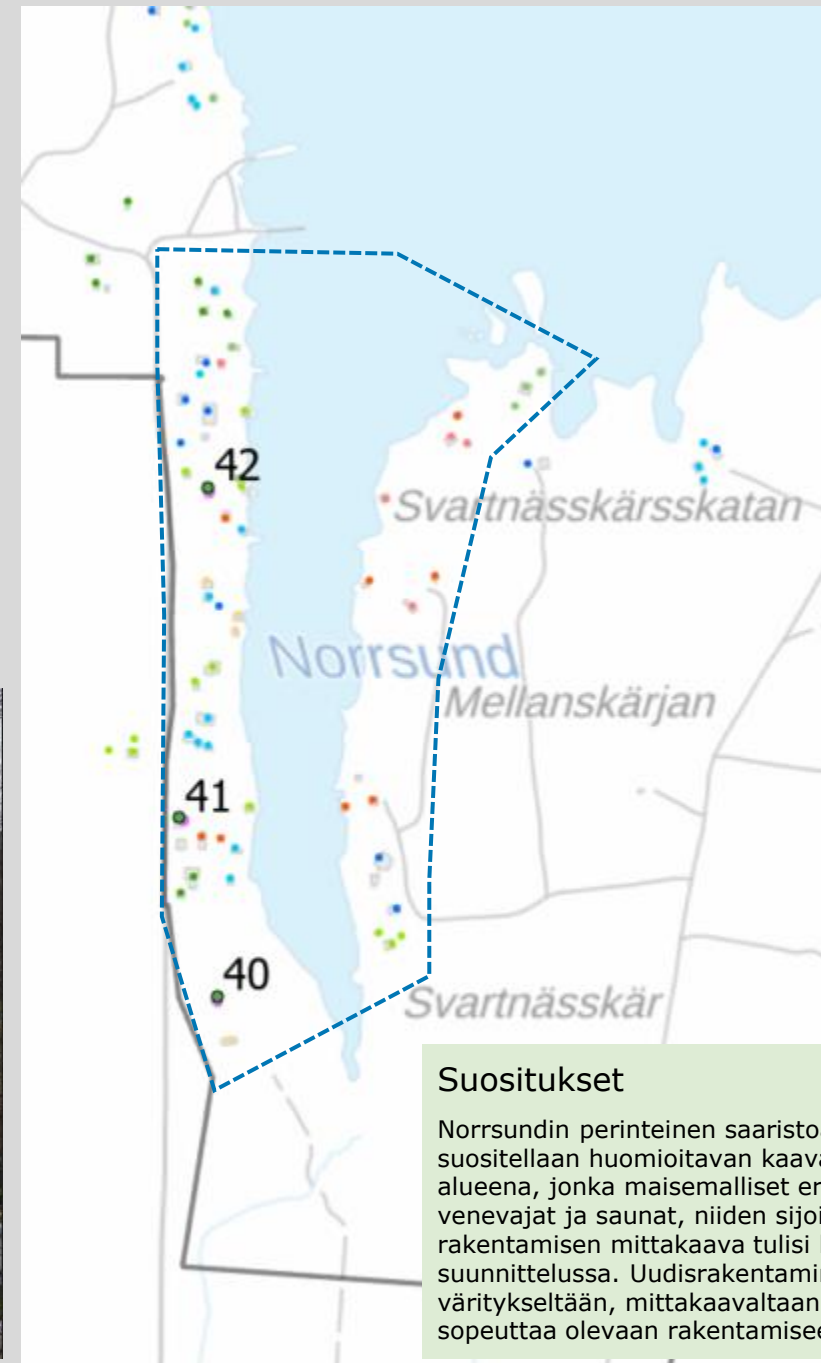
Norrsund on kapea lahti, jossa on enimmäkseen vapaa-ajanrakentamista, mutta myös pysyvää asutusta. Alue edustaa perinteistä saaristoasutusmaisemaa. Alueen tunnelma on rauhallinen. Rakentuminen on ajallisesti kerrostunutta, mutta mittakaava on suurimmalta osin säilynyt. Aluetta luonnehtii rannan venevajat ja saunat, joiden olisikin suotavaa säilyä alueella. Näiden mittakaava on säilynyt pienipiirteisenä ja kapeaan vesialueen maisemakuvaan sopivana.

MML taustakartalla esitetty punaisella alueen sijainti.

Norrsundin maisemaa kuvattuna itärannalta.

- 1950-luku
- 1940-luku
- 1930-luku
- 1920-luku
- 1900-1920-luku
- 1800-luku

• Inventointikohte_2025

MML taustakartalla esitetty alustava aluerajaus.

Suosituksukset

Norrsundin perinteinen saaristoasutusmaisema suositellaan huomiotavan kaavassa kyläkuullisena alueena, jonka maisemalliset erityispiirteet, kuten venevajat ja saunat, niiden sijoittuminen rantaan sekä rakentamisen mittakaava tulisi huomioida suunnittelussa. Uudisrakentaminen tulee ulkonäöltään, väritykseltään, mittakaavaltaan ja sijoittelultaan sopeuttaa olevaan rakentamiseen ja ympäristöön.

Norrsundin maisemaa kuvattuna itärannalta.

Norrsundin maisemaa kuvattuna länsirannalta.

Norrsundin maisemaa kuvattuna itärannalta.

Asuinrakennusta kuvattuna.

Piharakennus.

Norrsundsvägen 186

Rauhallisessa salmessa sijaitseva 1900-luvun alun väljä pihapiiri. Maalahdessa on useita samantyyliisiä rakennuksia. Pihapiirissä on lisäksi pitkä piharakennus.

Yleiskaava-merkintä: A

Kuvaus

Asuinrakennus v. 1900 (r.rek)

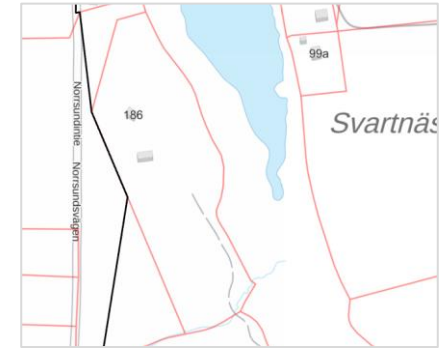
PRT: 101519528F

Perinteinen 1 ½ kerroksinen 1800-luvun lopun hirsinen, pitkänurkkainen asuinrakennus. Rakennus on punainen ja siinä on valkoiset yksityiskohdat. Kaksijakoiset ikkunat on vaihdettu 1900-luvun puolivälin tienoilla. Ullakkoikkunat sekä ulko-ovi ovat alkuperäiset. Rakennuksen kivijalka on vuorattu. Ulko-oven päällä on perinteinen kolmion muotoinen koristeaihe sekä kamaikkunat.

Piharakennus v. 1940 (r.rek)

PRT: 1041384616

Piharakennus, jota on jatkettu tyyppilliseen tapaan useaan otteeseen. Alkuperäinen osa saattaa olla 1940-luvulta. Rakennuksella ei ole sellaisia kulttuurihistoriallisia arvoja, mitkä edellyttäisivät suojelua.

Arvot

Asuinrakennus edustaa Bergön saaren varhaista talonpoikaista rakentamista (edustavuus, tyyppillisuus). Rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa korjauksista huolimatta (alkuperäisyys). Historialliset arvot liittyvät varhaiseen asutushistoriaan. Pihapiiri sijaitsee korkealla näkyvällä paikalla Norrsundsvägenin varrella.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x

Historiallisesti arvokas: x

Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksat

Asuinrakennus suositellaan suojeltavan. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

Asuinrakennuksen pihapiiriä kuvattuna Norrsundin itäpuolelta.

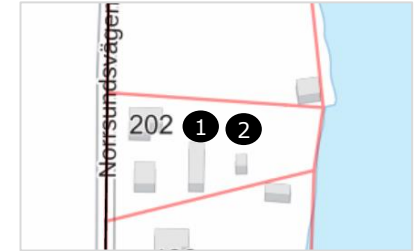

Asuinrakennuksen pihapiiriä kuvattuna Norrsundsvägeniltä.

Norrsundintie 202

Rauhallisessa salmessa näkyvällä paikalla tien laidalla sijaitseva 1900-luvun alun väljä pihapiiri, jossa on säilynyt vanhoja piharakennuksia.

Yleiskaava-merkintä: A

Kuvaus

Asuinrakennus v. 1909 (r.rek)

Mansardikattoinen 1 ½ kerroksinen 1900-luvun alun asuinrakennus. Rakennus on täysin peruskorjattu ja sitä on laajennettu kahteen suuntaan.

Piharakennukset

PRT: **1** 104138531E, **2** 104138540R

Rannassa sijaitsevalla punaisella venevajalla sekä pitkällä punaisella piharakennuksella on maisemallisia sekä rakennusperinteisiä arvoja. Ne ovat hyvin säilyttäneet alkuperäisen ulkomuotonsa.

Arvot

Asuinrakennusta on laajennettu ja korjattu siten, että tämän alkuperäistä rakennusajankohtaa on vaikea arvioida. Rakennus on menettänyt rakennushistoriallisen arvonsa. Pihapiirillä on lähinnä maisemallisia arvoja vanhojen piharakennusten ansiosta.

Rakennushistoriallisesti arvokas:

Historiallisesti arvokas:

Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksset

Pihapiirissä ei ole sellaisia rakennushistoriallisia, historiallisia tai maisemallisia arvoja, mitkä edellyttäisivät suojelua. Olisi suositeltavaa, että vanhat piharakennukset säilyisivät.

Pihapiiriä ja asuinrakennusta kuvattuna.

Alkuperäisiä piharakennuksia 1900-luvun alusta.

Norrsundintie 230

Näkyvällä korkealla paikalla Norrsundintien varrella oleva 1900-luvun alun pihapiiri. Pihapiiriin kuuluu asuinrakennuksen lisäksi kolme piharakennusta.

Yleiskaava-merkintä: A

Kuvaus

Asuinrakennus 1900 (r.rek)

PRT: 101529109J
Punainen, korkea 1 ½ kerroksinen kapearunkoinen asuinrakennus, jossa on valkoiset yksityiskohdat. Rakennusten päätykolmiot ovat valkoiset. Rakennuksessa on korkea lähes harjankorkuinen kuisti, jossa sisäänkäynti on sivusta (tyypillistä Maalahdessa). Katemateriaalina on maalaamaton konesaumattu pelti. Rakennuksessa on alkuperäiset ikkunat. Ulko-oven edustalle rannan suuntaan on rakennettu terrassia.

Piharakennukset

PRT: 104140708N, 101529112M, 104140706L

Pihapiirissä on kolme piharakennusta, joiden rakennusajankohta sijoittuu 1900-luvun puoliväliin. Rakennuksilla rakennushistoriallista ja maisemallista arvoa pihapiiriä täydentävinä rakennuksina.

Arvot

Asuinrakennus edustaa alueelle ja aikakaudelle tyypillistä asuinrakentamista (edustavuus, tyypillisuus). Rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Historialliset arvot liittyvät varhaiseen asutushistoriaan. Pihapiiri sijaitsee näkyvällä korkealla paikalla tien laidalla ja rannassa.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksset

Pihapiiri rakennuksineen suositellaan suojeltavan. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

Pihapiiriä ja asuinrakennusta (1) kuvattuna.

Uusidempi loma-asunto (2) ja vanhempi loma-asunto (1).

Piharakennus (4).

Lomarakenus (2).

Piharakennus 1920 (3).

Pieniä piharakennuksia.

Nätholmintie 176a

Rannassa sijaitseva 1800-luvun lopulta rakentunut pihapiiri. Pihapiirissä on vanhempi päärakennus sekä siihen liittyviä isoja piharakennuksia sekä 40-luvun lomarakenus ja siihen liittyviä pienempiä piharakennuksia. Pihapiiri on muuttunut pysyvästä asumisesta vapaa-ajankäyttöön ja täydentynyt rakentamisen osalta käyttöhistorian aikana.

Yleiskaava-merkintä: RA

Kuvaus

Asuinrakennus (1) v. 1918 (r.rek)

PRT: 101471770W

Perinteinen 1 ½ kerroksinen 1800-1900-luvun taitteen hirsinen rakennus, jossa toinen pää on pitkänurkkainen. Rakennus on vaalean vihreä ja siinä on valkoiset yksityiskohdat. Kuusiruutuiset ikkunat sekä peiliovi ovat alkuperäiset. Pitkänurkkaisessa päädyssä on osittain luonnonkiviperustus, muuten kiviperustus. Ulko-oven päälle on lisätty lippakatos. Katemateriaali on saumattu pelti.

Lomarakenus (2) v. 1940 (r.rek)

PRT: 104141508F

Täysin peruskorjattu pieni 40-luvun lomarakenus, jota on tyyppilliseen tapaan muutettu. Rakennuksella on pihapiiriä täydentävä merkitys.

Piharakennus (3,4) 1900-luvun alku

PRT: **3** 1041415018, **4** 101471771X

Kaksi pitkää piharakennusta, joilla on maisemallista ja rakennusperinteistä arvoa pihapiiriä täydentävinä rakennuksina. Piharakennus (3) on todennäköisesti siirretty.

Muut piharakennukset

Pihapiirissä on lisäksi kaksi pientä huussia.

Arvot

Asuinrakennus edustaa Bergön saaren varhaista talonpoikaista rakentamista (edustavuus, tyyppillisuus). Rakennus on hyvin säilyttänyt alkuperäisen ulkomuotonsa (alkuperäisyys). Historialliset arvot liittyvät varhaiseen asutushistoriaan. Pihapiiri sijaitsee korkealla näkyvällä paikalla rannassa.

Rakennushistoriallisesti arvokas: x
Historiallisesti arvokas: x
Maisemallisesti arvokas: x

Suosituksset

Pihapiiri rakennuksineen suositellaan suojeltavan. Korjaukset tulee tehdä alkuperäiset arvot huomioivalla tavalla.

Bright
ideas.
Sustainable
change.

RAMBOLL